هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پرۆتۆکۆلەکان

١

١٩٩٢ - بەرگی یەکەم

چاپی یەکەم ١٩٩٧

پێرست:

وتەیەک ــــــــــــــــــ ل٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی دەسپێک پێنج شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/٤ ـ هەولێر ــــــ ل٧
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١) شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/٦ ــــــ ل١٩
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٢) چوارشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/١٠ ــــــ ل٣١
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٣) دووشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/١٥ ــــــ ل٥٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٤) سێ شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/١٦ ــــــ ل١٠٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٥) چوارشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/١٧ ــــــ ل١٦١
پێڕەوی ناوخۆی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق ــــــ ل١٩٧
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٦) ــــــ ل٢١٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٧) شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٦/٢٠ ــــــ ل٢١٧
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٨) پێنج شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٢ ــــــ ل٢٤١
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (٩) شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٤ ــــــ ل٢٨١
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٠) دووشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٦ ــــــ ل٢٩٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١١) سێ شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٧ ــــــ ل٣١٧
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٢) چوارشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٨ ــــــ ل٣٦١
یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان ــــــ ل٣٨٥
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٣) دووشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/١٣ ــــــ ل٣٩١
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٤) چوارشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/١٥ ــــــ ل٤٢٩
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٥) یەک شەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/١٩ ــــــ ل٤٥٣
پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٦) دووشەمە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٢٠ ــــــ ل٤٩٣

ڕۆستەم ـ ی دیاری کردووە، سوپاس.

١٠- لیژنەی پیشەسازی و وزە وکانزاکان:

بەڕێز د. کەمال عەبدولکەریم محەمەد فوئاد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ سەرۆک لیژنەی پیشەسازی و وزە وکانزاکان، فراکسیۆنی سەوز بەڕێز سەلام کریم خان ـ ی دیاری کردووە، سوپاس.

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ جێگری سەرۆک لیژنەی پیشەسازی و وزە وکانزاکان، فراکسیۆنی پارتی بەڕێز حەمید سەلیم میران ـ ی دیاری کردووە، سوپاس.

١١- لیژنەی کاروباری پێشمەرگایەتی:

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ سەرۆک لیژنەی کاروباری پێشمەرگایەتی، فراکسیۆنی پارتی بەڕێز ملازم یونس ڕۆژبەیانی دیاری کردووە، سوپاس.

بەڕێز د. کەمال عەبدولکەریم محەمەد فوئاد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ جێگری سەرۆک لیژنەی کاروباری پێشمەرگایەتی، فراکسیۆنی سەوز بەڕێز نەوشێروان فوئاد مەستی ـ ی دیاری کردوە، سوپاس.

١٢- لیژنەی پەیوەندیی:

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ سەرۆک لیژنەی پەیوەندی، فراکسیۆنی پارتی بەڕێز فلک الدین صابر کاکەیی دیاری کردووە، سوپاس.

بەڕێز د. کەمال عەبدولکەریم محەمەد فوئاد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ جێگری سەرۆک لیژنەی پەیوەندی، فراکسیۆنی سەوز بەڕێز ئەحمەد ئەبوبەکر بامەڕنی دیاری کردووە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا دێینە سەر باسی گفتوگۆ کردنی یاسای ئەنجوومەنی وەزیران.

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

با پێش ئەوە سەرۆکی لیژنەکان (مقرر) بۆ لیژنەکانی خۆیان دەست نیشان بکەن، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمەش لەگەڵ ئەوەین سەرۆک (مقرر) دابنێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لەم بارەشەوە دوو دەقمان لەبەر دەستدایە، جا نازانین پشت بەکامیان ببەستین؟

بەڕێز یحیی محەمەد عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هاتنی خاتوو میتران بۆ ئەنجوومەنی نیشتمانیی وسەردانی گەلی کورد نیشانەی ئەوەیە کەگەلی کوردی بەدڵ خۆش دەوێ، بەڵام بەداخەوە چەند چڵکاو خۆرێک ویستیان ئەو خەمخۆرەی میللەتی کورد لەناو بەرن، ئەوە بوو پیلانەکەیان لەکاتی سەردانی بەرێزیان بۆ هەڵەبجە جێبەجێ کرد، بەڵام سوپاس بۆخوای گەورە سەری نەگرت و خاتوو میتران رزگاری بوو، بۆیە پێشنیار دەکەم برووسکەیەکی نارەزایی بەرانبەر بەو کارەساتە بەرزبکەینەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێمەش نیازمان وایە ئەمڕۆ لە دەزگاکانی راگەیاندندا شتێک لەم باریەوە بلاوبکەینەوە.

بەڕێز د. فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمەش ئەمڕۆ نارەزاییەک لەم بارەیەوە بڵاودەکەینەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستاش بابچینەوە سەر بەرنامەی کاری خۆمان، باکاک عدنان وکاک حەسەن وکاک حسێن عارف بێنە ئێرە تا دەست بەکارەکانی خۆمان بکەین، ئەوەی راستی بێ دوو دەقیش هەیە، یەکێکی بە عەرەبیە ویەکێکی تری بە کوردیە، بادیاری بکەین کە کامیان بە بناغە وەرگرین، دیارە کە خوێندنەوەکە بەکوردی دەبێ.

ئەوجا بەڕێز حسێن عارف مادەی (١) ی خوێندەوە.

بەڕێز مەلامحەمەد شەریف تاهیر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مادە (١) شەش برگەیە، پێشنیار دەکەم برگەیەکی تری بخرێتە سەر بەم شێوەیە. (مەبەست لەسەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیران سەرۆک ئەنجوومەنی وەزیران وجێگرەکەیەتی)، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دەستەی سەرۆکایەتی مەعلوومە پێویست بە پێناسە ناکات، دەستەی سەرۆکایەتی لەهەموو سیستەمێک لەسەرۆک وجێگری سەرۆک وسکرتێرەکەی پێک دێت بۆیە، پێناسەی پێ ناوێ چونکە پێناسە بۆ شتێکە کە مەعلوم نەبێت، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەمە یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی کوردستانی عێراقە، بۆیە نازانم لە پێناسەکاندا تێکەڵاوی هەیە، ئەنجوومەنی نیشتمانیی، ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراقە، بەڕای من ئەنجوومەنی نیشتمانیی کەلەم یاسایەدا هات دەبێ بەناوی تەواویەوە بێت، کە لێرەشدا وترا ئەنجوومەن، مەبەست لەئەنجوومەنی وەزیرانە. بۆ (سەرۆک وەزیران)یش پێویست ناکات بووترێت (سەرۆک وەزیران)، بەڵام ئەگەر ناوی سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی هات دەبێت ئەویش بەتەواوی بێت، چونکە ئەو یاسایە هی خۆیەتی وپێویستە بەم شێوەیە بێت، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڕای منیش وشەی (سەرۆکایەتی) روون بکرێتەوە، چونکە لەپێکهاتنی حکوومەتەکەدا هۆکارە سیاسی ویاساییەکان تێکەڵ بوون و وەزارەتەکە هاوبەشە، سوپاس.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەسەر پێشەکییەکەی کە ئەڵێ یاسای ژمارە (١)، بۆ ئەمەیان دەست نیشان کراوەو، بۆ ئیشارەت بە یاسای ژمارە (٢) نەکراوە؟! کە یاسای هەڵبژاردنی رابەری تێدایە، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دەبوایە هەر وەزارەتەو پرۆژەی یاسای خۆی ئامادە وپێشکەش بە پەرلەمانی بکردایە، بەڕای من یاسای ژمارە (٢)یش پێویست نییە ئیشارەتی بدرێتێ، ئێمەدەبێ بیر لەدانانی دەستوورێکیش بکەینەوە، سوپاس.

بەڕێز بارزان مەلاخالد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەعەرەبییەکەی بەهەڵە نووسراوە (٩٢)، سوپاس.

بەڕێز فـــــرەنســـــۆ تۆمـــــا هەریری:

بەڕێز ســـــەرۆكی ئـەنجـــــوومـــــەن.

جارێكی تر دووبارەی دەكەمەوە كەدەبێ پشت بە یاسای ژمارە (٢) ببەسترێت، چونكە مادە (٨) زۆر ناكۆكە لەگەڵ یاسای ژمارە (٢)، سوپاس.

بەڕێز ســـــەرۆكی ئـەنجـــــوومـــــەن:

جا مادە (٢) چ بەندێكی هەیە پێوەندی بەدانانی ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هەبێت؟ یا لەدەسەڵاتدا ناكۆكی دروست دەكات؟ كەی گەیشتینە ئەو جێگایە ئەوسا دەڵێین ئەمە ناگونجێت لەگەڵیدا و، ئێستا ئێمە مادە بەمادە ئەیخوێنینەوە بۆ ئەوەی گفتوگۆی لەسەر بكرێت، جا با بزانین لەسەر مادە چ تێبینیەک هەیە یەک؟.

بەڕێز كـــــانەبی عـــــەزیز ئـەحـــــمـــــەد:

بەڕێز ســـــەرۆكی ئـەنجـــــوومـــــەن.

پێشنیار دەكەم كە (وزیر المختص) بكرێت بە (الوزیر المختص في مجلس الوزراء)، سوپاس.

بەڕێز فـــــرەنســـــۆ تۆمـــــا هەریری:

بەڕێز ســـــەرۆكی ئـەنجـــــوومـــــەن.

دیسان داوا دەكەمەوە كە یاسای ژمارە (٢)ی بخرێتە سەر، سوپاس.

بەڕێز حـــــەســـــەن عـــــەبدولكەریم بەرزنجی:

بەڕێز ســـــەرۆكی ئـەنجـــــوومـــــەن.

ئەگەر ئیشارەت بەهەموو یاساكان بدەین، كەواتە هەموو یاساكە دەبێتە ئیشارەت، بەڵام هەموو یاسایەكی ئەنجوومەنی نیشتمانیی بۆ ئێمە دەستوورە، چونكە دەستوورمان نییە، لەوانەیشە هەندێك لە برادەران نەزانن دەستوور چییە، دەستوور سەرچاوەی یاسایە، هەموو یاسایەک لەوەوە هەڵدەقوڵێت ودەبێ هەموو یاسایەک لەگەڵ ئەو دەستوورەدا بگونجێت، ئێمە دەستوورمان نییە ئەنجا دەبێت لێرەوە بیر لەوە بكەینەوە كەدەستوورمان هەبێت، لەلایەكی تریشەوە ئێمە هەر یاسایەک دامان نا ئیشارەتی پێ بكەین دروست نییە وتائێستا شتەكە زیادەیە، ئەنجوومەنی وەزیران كە پێكهێنراوە لەسەر فەرمانی رابەر نییە، چونكە لەوجودا نییە، ئەگەر لەوجودیش دابایە هەر بەفەرمانی ئەو نەبوو، بەڵكو بە فەرمانی ئەنجوومەنی نیشتمانییە، سەرچاوەكەش یاسای ئەنجوومەنی نیشتمانییە، بەڵام ئەگەر بتانەوێ هەروا ئیشارەت بەیاسای ژمارە (٢) بدەین بەبێ ئەوەی ئیشمان پێی بێت، بەبێ ئەوەی لەناو یاساكەشدا ناوی هاتبێ و، ئەگەر دەشتانەوێ هەر بۆداخل بوون داخلی بكەین ئەوا ئێمە لاریمان نییە، سوپاس.

بەڕێز فـــــرەنســـــۆ تۆمـــــا هەریری:

بەڕێز ســـــەرۆكی ئـەنجـــــوومـــــەن.

پێم وایە هەر چی هاتە پێش ببڕێندرێتەوە، داواش دەكەم كە باسی یاسا ژمارە (٢) بكرێ

وئەگەر نا بابخرێتە دەنگدانەوە، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێشنیارم ئەوەیە کە ئیشارەت بەو مەسەلەیە بدرێ کە کاک فرەنسۆ دەیڵێت و، ئیشارەت بەیاساکەیش بدرێت، سوپاس.

بەڕێز خەسرەو گوڵ محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دەربارەی یاسای ژمارە (٢) کە یاسای رابەرە، دوێنێ دواخرا وجێبەجێ نەکرا، بۆیە ئێستا نابێ مادەکە لە یاساکەدا باس بکرێ و، مادام مەسەلەکەش دوێنێ جێبەجێ نەکراو دواخرا بۆ ئەوەی برادەران قسەی لەسەر بکەن، بۆیە داوا دەکەم ئەمەش دوا بخرێت، سوپاس.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێش دامەزراندنی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان وپێش دامەزراندنی ئەنجوومەنی وەزیرانی کوردستانی عێراق، دوو یاسا دەرچووە لەلایەن سەرکردایەتیی سیاسیی بەرەی کوردستانیەوە، یەکەمیان یاسای ژمارە (١)، دووەمیان یاسای ژمارە (٢)ی رابەرە، بەپێی ئەو دوو یاسایە لەکوردستانی عێراقدا هەڵبژاردن کراوەو ئەنجوومەنی لێ پێک هاتووە، لەبەر ئەوە ئێمە لێرەدا ئەتوانین یاسایەک لەو یاسانە وەکو دەستوور قبوڵ بکەین، بەقەناعەتی ئێمەش یاسای ژمارە (٢) لەو یاسایانەیە کە پەیوەندی راستەوخۆی بە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە هەیە، چونکە لەیاساکەدا و تراوە کە دەبێ چۆن یەکێکیان قبوڵ بکرێ وئەوی تریان پشت گوێ بخرێت، بۆیە دەبێت ئیشارەت بەو یاسایەش بدرێت، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەر ئیشارەت بەیاسای ژمارە (٢) بدرێ، ئەوسا ئەبێ ئەنجوومەنی وەزیران دروست نەبێ تاکو رابەر هەڵدەبژێردرێت.. بۆ؟ چونکە دەبێت رابەر مەرسوومەکەی ئیمزا بکات، کەواتە ئەنجوومەنی وەزیران شەرعیەتی نییە هەتاکو رابەر هەڵدەبژێردرێت ئەوجا شەرعیەت پەیدا دەکات کە مەرسوومەکە ئەو ئیمزای بکات لەبەر ئەوە ئێمە وەزعێکی تایبەتیمان هەیە وئیشەکانمان زیاتر ئەو شێوە تایبەتیەی پێوە دیارە، سوپاس.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەگەڵ رێزمدا، زۆر لەجێگای خۆیەتی کەئەنجوومەنی وەزیران دانراوە و، شوێنی رابەریش ئەگەر وەکو ئێستا چۆڵ بوو، ئەوسا (يقوم بمهامه رئيس المجلس الوطني الكوردستاني في حالة غياب

القائد لأي سبب كان). كەواتا یاسای ژمارە (٢) ئەوەی چارەسەر کردووە وهیچ کۆسپێک نییە لەسەر رێگای پێک هێنانی ئەنجوومەنی وەزیران، ئێستاش زۆر سروشتییە کە بەپێی یاسا ئەرکەکانی رابەر ئەنجام دەدا، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

(اذا خلی او غاب) ئەگەر لێک بدەینەوە، واتا لە (وجودا) هەیەو ئەوکاتە ئەگەر (غائب)بوو یا نەما، بەلام شتەکە لە وجودا نییە ئەوجا ئەوکاتە تەطبیقی ئەوە دەکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

با بچینە سەر بابەتێکی تر، ئێمە یاسای ژمارە (١و٢) مان هەیە، ئەو دوو یاسایەش دەسەلاتێک بڕیاری لەسەر داون کەبەدان پێدانانی هەموومان گەورەترین دەسەلات بووە لەکوردستاندا، بۆیە بمانەوێ ونەمانەوێ ئەو دوو یاسایە هەنەو دەبێ پێڕەویش بکرێن، جا با نەکەوینە ئەو گێژەنگەوە کەهەبێت یان نەبێت چونکە هەیە، ئێستاش با بگەڕێینەوە سەر یاسای ئەنجوومەنی وەزیران ولێرەدا ئەگەر بڕگەیەک یا مادەیەک هەیە پێوەندی بەیاسای ژمارە (٢) ەوە هەیە دەبێ ئاماژەی بۆ بکرێ. یاسای رابەر ئێستاش کاری پێدەکرێ و هەتا ئەو ساتەشی کەلەکار دەکەوێ، کاری پێ دەکەین، جا چ زیانێک لە ئاماژە بۆ کردنی یاسای ژمارە (٢)دا هەیە، ئەگەر پێویست بە نیشارەت پێدانە؟!.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بڕگەی (١٢) لە خالّی (٦)ی مادە (٨)ی پرۆژەی ئەنجوومەنی وەزیران پێویست دەکا کە ئاماژەی یاسای ژمارە (٢)ی پێ بدرێ، سوپاس.

بەڕێز مەلامحەمەد تاهیر زین العابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لە بڕگەی (١٢) لەمادە (٨)دا ئیشارەت دراوە بە (سەرۆکی هەرێم) دیارە مەبەستی (رابەر)ە جا بۆیە حەق وایە ئیشارەت بە یاسای ژمارە (٢) بدرێت، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

کەگەیشتینە مادەکە با لەوێدا گفتوگۆی لەسەر بکەین وبیچەسپێنین ونیشارەتی پێ بدەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

مادە (١)ی خوێندرایەوە.

بەڕێز حوسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

سەرنجێکی یاسایی هەبوو، بەڵام بەسەریدا تێپەڕ بووین ورۆیشت، بەڕاستی بەش بەحاڵی خۆم زۆرم پێ راستە کەلە یاسای ئەنجوومەنی وەزیراندا ئەو ئەنجوومەنە لە شوێنی خۆیدا بەتەواوی ناوی بێت ونەم (سەرۆک)ەیش، واتا سەرۆک وەزیران، ئەمەوێت ئەوەتان بۆ روون بکەمەوە چونکە سەرنجەکە یاساییە وروون بکرێتەوە پێم وایە باشترە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەو تێبینیانەی برادەران هەڵدەگیرێن بۆ کاتی داڕشتنەوە ئەگەر شتێکی تر نییە، بەڵام ئێستا مادەی (یەک) کە بریتییە لە (٦) خاڵ و، پێشنیاریش هەیە کە خاڵی (٧)ەمی بۆ زیاد بکرێ وبنووسرێت (رئاسة المجلس تتکون من رئیس الوزراء ونائبه) لە بەر دەستدایە، بابزانین رای ئەنجوومەن لەسەری چییە؟

بەڕێز حوسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

وشەی (سەرۆک) دەکەین بە (سەرۆک وەزیران)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

جا ئەگەر هیچ پێشنیارێکی تر نییە بالەکاتی داڕشتنەوەدا بیگۆڕین. ئێستاکە کێ لەگەڵ ئەوەدایە؟.. کێ دژە؟ ..کەواتا بە تێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف مادەی (٢)ی خوێندەوە.

بەڕێز سیروان محەمەد ئەوڕۆڵی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێشنیار دەکەم وشەی (دەزگا) بگۆڕدرێت بە وشەی (دەسەڵات)، سوپاس.

بەڕێز حوسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەر (هیئة)کەش بگۆڕین بە (دەسەڵات) ئەوە قسەکەی کاک سیروان دەبێت، بەڵام خۆی نووسراوە (هيئة) ئەویش واتا دەزگا، سوپاس.

بەڕێزمەلامحسن خالید مستەفا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێویست نییە بگوترێ (سەرۆک وەزیران)، وشەی (سەرۆک) بەسە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەوە چەسپا، ئەو مادەیەی کە ئێستا خوێندرایەوە کێ لەگەڵیەتی؟ ..کێ دژە؟ ..کەواتا بەتێکڕای دەنگ پەسەند کرا.

پاشان بەڕێز حوسێن عارف مادەی (٣)ی خوێندەوە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کێ ئەیەوێ قسە لەسەر ئەم مادەیە بکات؟..با بفەرموێ..

بەڕێز سیروان محەمەد نەورۆلی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە دەقە عەرەبییەکەدا دەڵێ(لکل وزارة شخصية معنوية)، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

گوتراوە (يكون لمجلس الوزراء ولكل وزارة شخصية معنوية) ، سوپاس.

بەڕێز حوسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من (هەر) بەکار دێنم ، بەڵام هەموو جارێک بەڕێز د.عیزەدین دیکا بە (هەموو) ، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیار دەکەم لیژنەی دارشتنەوە کەسانی یاساناسیشیان لەگەڵدا بێ نەوەک لەگەڵ دارشتنەوەکەدا واتای دەقەکەش بگۆڕێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا کێ لەگەڵ نەوەدایە کە مادە سێ وەکو خۆی بمێنێ با دەست بەرز بکاتەوە؟.. کێ دژە؟..

کەواتا بە زۆربەی دەنگ بریاری لەسەر درا.

بەڕێز حوسێن عارف مادەی (٤)ی خوێندەوە.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو یاسایەی کە ئاماژەی بۆ کراوەو دەڵێ: دەبێ سەرۆک وجێگری سەرۆک وەزیران تەمەنیان لە (٣٠) ساڵ کەمتر نەبێ، ئایا بۆ وەزیریش دەبێت هەر (٣٠) ساڵ بێ؟ چونکە جاری وا هەیە نەک هەر لە ولاتی تۆزێک دوا کەوتوودا، بەڵکو لە ولاتی پێشکەوتووشدا وەزیر هەبووە کە تەمەنی لە (٣٠) ساڵ کەمتر بووبێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

زۆر جوانە، چونكە زۆر جار پێویستمان بە كەسێكی خاوەن توانا دەبێ، جا ئەگەر رازین باوەزیر لەو مەرجە ئیستسنا بكرێت، وەكو پێشنیارێك. كێ لەگەڵ پێشنیارەكەی بەڕێز د.فؤادە كەتەمەنی وەزیر ئیستسنا بكرێ؟.. ئایا كەس تێبینی هەیە لەسەر ئەم پێشنیارە؟.

بەڕێز حوسێن عارف عەبدولرەحمان:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

جگە لەمەرجی تەمەن ، كە ئەوكاتە بە (٢٥) ساڵی دادەنێین، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من (٣٠)ساڵ بەلایەنی كەم دادەنێم، چونكە هەر بڕوانامە بەس نییە، تەمەنیش پێویستە، سوپاس.

بەڕێز حەسەن كانەبی خدر:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

بەگوێرەی یاسا، ئەندامیپەرلەمان نابێ تەمەنی لە (٣٠) ساڵ كەمتر بێ، كەواتا وەزیر ئەگەر ئەندامی پەرلەمان بوو ئەوا نابێ تەمەنی لە(٣٠)كەمتر بێ، بەڵام ئەگەر لەدەرەوەی پەرلەمان بوو ئەوا دەشێ ئیستیسنا بكرێت، سوپاس.

بەڕێزمەلا موحسن خالید مستەفا:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

وابزانم كامڵ بوونی فكری پێویستی بەتەمەن نییە، (نص) هەیە دەڵێ (المرء بأصغريه) بۆیە زۆرجار سەركردایەتی بە مرۆڤی تەمەنی (١٨) ساڵان دراوە و، پێغەمبەر (د.خ)لەسەر بێ وچوار لە خەلیفەكانیش بە (١٨) ساڵیی سەركردایەتیان كردووە، سوپاس.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

مەرجەكانی وەزیریی با هەمووی وەكو یەک بن، نابێ تەمەنی (٣٠) ساڵیش بۆ وەزیر بە ئەزموون وپێگەیشتنی فیكری دابنرێ، سوپاس.

بەڕێز مەلامحەمەد ئەمین عەبدولحەكیم:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

هەندێ جار هەندێ شت وەک شازی لێ دێت، دەنا پێگەیشتنی فكری وكامڵ بوونی عەقڵ پێویستی بەتەمەن هەیە، لەبەر ئەوە (٣٠) ساڵ جێی خۆیەتی، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد عەبدولقادر/ وەزیری ئەوقاف:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

مادەكە وەكو خۆی بێت باشە، (٣٠) ساڵ بۆ تەمەنی وەزیر رەنگە كەمیش بێت، من دەڵێم وەكو خۆی بمێنێتەوە، چونكە مرۆڤی تەمەن (٢٥و٢٦) ساڵ ناتوانێت فەرماندەیی كارێک بكات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن:

ئێستا دوو پێشنیار هەیە، یەكەم تەمەنی وەزیر لە (٣٠) ساڵ كەمتر نەبێ، دووەم دەسكاری بكرێت.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

من وای نابینم كەتەمەنی ئەندامی پەرلەمان (٣٠) ساڵ بێ و وەزیر لەوە كەمتر، چونكە ئەگەر نەشێ تەمەنی ئەندامی پەرلەمان لە (٣٠) ساڵ كەمتر بێ، ئەوا دەبێ تەمەنی وەزیر لەوەش زیاتر بێت، سوپاس.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەو بەندو مادانەی كە ئیشارەتیان بە وەزیر كردووە حەقە نەمێنن و، بەگوترێ: دەبێ خوێنەوار بێ، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولكەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

ئەندامانی پەرلەمان دەسەلاتی یاسا دانانن و رێنومایی وەزیر دەكەن، بۆیە دەبێ پەرلەمان پلەیەک بەرزتر بێ، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

كە پێشمەرگەی (١٥ و١٦)ساڵیمان دەنارده شەڕ، بۆچی حیسابی تەمەنمان نەدەكرد!.ئەی ئێستا بۆ بەڕێوەبردنی ئیدارات حیسابی تەمەن دەكرێ؟، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆكی ئەنجومەن.

كە ئەو دەرگایەمان كردەوە، دەبێ رێگایەک بۆ داخستنیشی بكەینەوە، كە دەڵێین وەزیر تەمەنی

له(٣٠)ساڵ زیاتر بێ دەبێ ئەوەشی لەگەڵدا بوترێ کە دەبێ لە رووی فکری و پلەی زانیاریەوە تەواو بێ، سوپاس.

بەڕێز مەلا موحسن خالید مستەفا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

حەق وایە وەزیر لە ئەندامی پەرلەمان بەتەمەن تریش بن، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد شەریف:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە فقهدا حەقی تەکلیف وسن الرشد(١٥ـ١٨)ساڵیە، محەمەد بن قاسم الثقفی کە بیلادی سندی فتح کرد تەمەنی(١٧)ساڵان بوو، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وەزیر پایەیەکی سیاسیە ناتوانین پێوانەی بۆ دابنێین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێستا کێ لەگەڵ ئەوەیە کە وەزیر لە مەرجی تەمەن ئیستیسنا بکرێ؟.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەبوو پێشنیارەکە بەو شێوەیە بوایە، کێ لەگەڵ ئەوەیە ئەو مادەیە وەکو خۆی بمێنێتەوە؟ یا کێ لەگەڵ ئەوەیە کە بگۆڕێت؟ سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

تکایە کێ لەگەڵ ئەوەیە کە مادەکە وەک خۆی بمێنێتەوە با دەستی خۆی بەرزبکاتەوە.. کێ لەگەڵی نییە؟.. کەواتە بە زۆربەی دەنگ مادەکە وەکوخۆی مایەوە.

پاش ئەوەی بەڕێز حسێن عارف مادەی (٥)ی خوێندەوە بەزۆربەی دەنگ پەسەند کرا.

پاشان بەڕێز حسێن عارف مادەی (٦)ی خوێندەوەو بەم شێوەیە گفتوگۆی لەسەر کرا.

بەڕێز مەلا محەمەد عەبدولقادر/ وەزیری ئەوقاف:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە دارشتنەکەدا ناوی(قورئانی پیرۆز) نەهاتووە، کەچی لە کاتی سوێندخواردندا دەهێنرێ ودەبێ سوێندی پێ بخۆی، من وەکو مرۆڤێکی شارەزا لە ئایین پێم وایە سوێند تەنها بە قورئان دەخورێ، نەک بەخواو بە قورئانیش، بۆیە دەبێ دەقەکە بگونجێنین، سوپاس.

بەڕێز موحسن خالید مستەفا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سوێند خواردن بەخوای گەورەش جائیزە، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڕێز مەلامحەمەد کە بەوەزیری ئەوقاف دانرا لەکاتی سوێند خواردنەکەدا دەستی بۆ قورئانەکە درێژ نەکرد، هەرچەندە سوێنەکەشی یاسایی وشەرعی بوو، بەڵام گلەیشمان هاتە سەر. مەسەلەی سوێندخواردن بە قورئان ، یا تەورات ، یا ئنجیل لەناو میلەتانی خاوەن ئایینە ئاسمانیەکاندا هەمووی باوە و، دانانی ئەو کتێبە پیرۆزانە بۆ (هەیبەت ورەغبەتە)، چونکە سوێندخواردنی خەڵکی بە(خوا) شتێکی سەر زارەکی و رۆژانەیە، بۆیە دانانی ئەو کتێبانە لەکاتی سوێندخواردنی یاساییدا رەچاو بکرێ، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

سوێند خواردن بە قورئان لەرووی یاساییشەوە باوە، وەک ئەوەی کە لە دادگادا دەڵێ (الیمین علی من انکر، والیمین بالقرآن)، بۆیە دەقەکە پێویستی بەگۆڕین نییە،سوپاس.

بەڕێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەسەر قسەکەی بەڕێز عدنان نەقشبەندی، دەقێکی یاسایی هەیە دەڵێ (المعروف عرفا کالمشروط شرطا)رفەکە وایە کە سوێند بەو کتێبە پیرۆزانە بخورێ کە خەڵک بڕوایان پێیەتی، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەگەر سەرنجێکی دەقە کوردیەکە بدەن، دەبینن پاش و پێشێک هەیە بە بەراورد لەگەڵ دەقە عەرەبییەکەدا، کە دەبێ وشەی (کاملة)ی بۆ زیاد بکرێ و، لە داڕشتنەوەدا بخرێتەوە سەر دەقەکە.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێمە لە دەقە کوردیەکەدا لامان بردبوو، بەڵام دیارە لە دەقە عەرەبییەکەدا لانەدراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە ئەم مادەیە بەم شێوەیە بمێنێ؟..کێ دژە؟..کەواتا بەزۆربەی دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز حوسێن عارف مادەی (٧)ی خوێندەوەو لەبەر نەبوونی راو سەرنج لەلایەن بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەنەوەوە خرایە دەنگەوەو بەزۆربەی دەنگ پەسەند کرا.

بەڕێز حوسێن عارف مادە (٨)ی خوێندەوەو بەم شێوەیە گفتوگۆی لەسەر کرا.

بەڕێز فـــــــرەنســـــــۆ تۆمـــــــا هەریری:

بەڕێـز ســــــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

برگەی (١)ی مادە (٨) زۆر بە زەقی دژە لە گەڵ مادە (١١)ی یاسای رابەر کە لە خاڵی (٦)ی مادە (١١)ی یاساکەدا دەڵێ:(یضع بالاشتراك مع السلطة التنفيذية، السياسة العامة لكردستان العراق ويشرف على تنفيذها) و، باسی یاسایی ژمارە (٢)یش نەهاتووە، ئەمەیش بۆ ئەوەیە کە ئەم شتانە پێشێل بکرێت. لەبەر ئەوە داوا دەکەم لە یاسای ژمارە (٢)بکۆڵدرێتەوە و، یاسای ژمارە (٢)یش لە پێشەکی یاسایی ئەنجوومەنی وەزیراندا ئاماژەی بۆ بکرێت و، لە جیاتی چەسپاندنی دەسەڵاتی وەزارەتەکان نەبێ، دەبێ ئەو دەسەڵاتانەی کە بۆیان دیاری دەکرێت دووربێ لەگەڵ هەندێ دەسەڵات کە لەیاسایی ژمارە (١و٢)دا بۆ دەزگاکانی تر دیاری کراون، سوپاس.

بەڕێز د. قـــاسم مـــحـــمـــەد قـــاسم:

بەڕێـز ســــــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

کاتێک کەباس لە وەزارەتی پەروەردە کرا گوترا (هيئة التعليم العالي، تتكون من مجلس البحث العلمي والتعليم العالي وترتبط بمجلس الوزراء وتحدد تشكيله ومهامها بنظام خاص) سوپاس.

بەڕێز جـــــەمـــــیل عـــــەبدی سندی:

بەڕێـز ســــــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

سیاسەتی گشتی دەبێ ئەنجوومەنی نیشتمانیی وڕابەر دایبرێژن (وضع الخط العام والاشراف على تنفيذها)، سوپاس.

بەڕێز ئەحـــمـــەد تاهیـــر نەقـــشـــبـــەندیی:

بەڕێـز ســــــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

برگەی (١)، ئەگەر دارشتنەکەی بەم شێوەیە بێت باشترە (دانانی سیاسەتی گشتی بۆ بەرێوەبردنی هەرێمی کوردستانی عێراق وسەرپەرشتی کردن وبەجێ هێنانی یاساو بریارە رەچاو کراوەکان و دوا بریاردان کە لە لایەن ئەنجوومەنی نیشتمانییەوە دەردەچێت) ئەوە یەک، ئی دووەم پرسیار کردن وئامادە کردنی یاساکان وپێشکەش کردنیان بەئەنجوومەنی نیشتمانیی هەر ئەوەندە بۆ بریاردان لەسەریان، وشەی (اقرار) لەعەرەبییەکەیدا هەیە، بەڵام لەکوردیەکەیدا نییە، سوپاس.

بەڕێز ســـیـــروان مـــحـــمـــەد نەورۆڵی:

بەڕێـز ســــــــەرۆکی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

برگەی (٤) (متابعة اعمال الوزارات والهيئات التابعة لها والهيئات والمؤسسات العامة) واچاکە وای لێ بکرێت (توجية وتنسيق ومتابعة الوزارات والهيئات والمؤسسات العامة التابعة لها)، سوپاس.

بەڕێز فـــــرەنســــــۆ تۆمـــــا هەریری:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

بۆ ئەوەی کۆتایی بەگفتوگۆی ئەم خاڵە بێنین،کە لەگەڵ مادە (١١)ی یاسای ڕابەردا دژە، دەبێ لیژنەی یاسا تەماشای بکاتەوەو بزانێ ئایا دەگونجێ یا نە؟ سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن:

با ئاماژە بە یاسای ژمارە (٢) بدرێت؟.

بەڕێزحـــــەســـــەن عـــــەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

هیچ گومانتان لەوە نەبێ کە من دەڵێم (حەساسیەم) بەرامبەر بە وشەی (ڕابەر) هەیە، بەڵام دەبێ سەرکردەیەک بۆ کورد هەر هەبێ. ئەوەتا دەڵێ برگەی(١)ی ئەم یاسایە لەگەڵ یاسای ڕابەردا دژە، پێشتر لەگەڵ یاسای ئەنجوومەن نیشتمانییشدا دژ بوو، وتیان ئەنجوومەنی نیشتمانیی دەستوور نییە، نازانم بۆ ئێستا یاسای ڕابەر بوو بەدەستوور؟! من پێم وایە ئەمە هیچ پەیوەندیەکی بە یاسای ڕابەرەوە نییە. ئیشەڵا (ڕابەر)یش نابێ، سەرۆکی کورد دەبێ، واتا یاسای سەرۆکی کورد دادەنێین، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن:

یاسای ڕابەر ئێستا لەکار دایە، جا ئەگەر مادەیەک لە شوێنێک هەبوو ولە گەڵیدا نەگونجا ئەوا دەبێ چارەسەری بکەین، ئێستا کاتی گفتوگۆی فکریمان نییە بڵێین (سەرۆک) بێ، یا (ڕابەر).

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

ئەو دەقەی کە تازە لەبارەی دەسەڵاتی ڕابەرەوە خوێندرایەوە، ئەوە وەکو خۆی نەماوەتەوەو لەبیرم بێ دەسکاری کرا، هەندێ لەو شتانەشی کە باس کرا دەسەڵاتی سەرۆک، یا سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی وەزیرانە کە سەرپەرشتی و ڕێنمایی وزارەتەکان بکات، نەک ئەنجوومەنی نیشتمانیی، سوپاس.

بەڕێز عـــەدنان مـــحـــەمـــەد نەقـشـــبـــەندیی:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجـــــــومـــــــەن.

دەقە عەرەبیەکەی برگە(٦)ی مادە (١١)ی یاسای ژمارە (٢)ی ڕابەرم لەبەر دەستدایە کە دەڵێ:(يضع بالاشتراك مع السلطة التنفيذية السياسة العامة لكوردستان العراق ويشرفان على تنفيذها)، ناشزانم ئەمە دەسکاری کراوە یان نا.

جگە لەمە دەبێ مەسەلەی (خلو)و (غیاب)ی ڕابەریش یەکلا بکرێتەوە، چونکە وەک هەندێ لە بەڕێزانیش گوتیان لە ڕووی زمانەوە ئەم دوو وشەیە واتای جیاوازیان هەیە، (خلو) واتا ڕابەر

هەر نەبێ، بەڵام (غـیـاب) واتا هەیە و لەبەر هۆیەک ئامـادە نییـە، ئێـمـە وەکـو جـیـهـەتێکی یاسادانان ئێستا لەسەرمانە چارەیەکی یاسایی بۆ درێژکردنەوەی ماوەی یاسای ڕابەر دابنێین ، سوپاس.

بەڕێز سـەفـەر مـحـەمـەد حـسـێن:

بەڕێـز سـەرۆکـی ئـەنجـومـەن.

گفتوگۆی یاسای ڕابەرمان کردو گوتمان دەبێ ئاماژە بە یاسای ژمارە (٢)بدرێ ، سوپاس.

بەڕێز فـرەنسـۆ تۆمـا هەریری:

بەڕێـز سـەرۆکـی ئـەنجـومـەن.

خۆی یاسای ژمارە(٢)هەیە، بەڵام ئیشارەتی پێ نەدراوە، چونکە حەساسیەتییان بەرامبەر بە وشەی (رابەر)هەیە، بۆیە لە دوور ولە نزیک ناویان نەهێناوە، سوپاس.

بەڕێز حـسـەن عـەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێـز سـەرۆکـی ئـەنجـومـەن.

حەساسیەتەکەی من لە وشەی (ڕابەر)نییە، بەڵکو لەبەر ناوەڕۆکەکەیەتی، کە لە ئێران و لیبیا هەیە، کە دەشڵێین (القوانين المرعية)مەبەستمان هەموو یاسایەکە کە ئێمە ئیشی پێ دەکەین، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز سـەرۆکـی ئـەنجـومـەن.

هەموو جارێک کە ئەم مەسەلەیە دێتە پێشەوە هەمان ئەو قسانە دووبارە دەکرێنەوە، ئەگەر برادەرانی پارتی ڕازی بن ئەوا لە کۆبوونەوەیەکی سەرکردایەتیی سیاسیی بەرەی کوردستانیدا باس بکرێت باشترە، چونکە یاساکەیان داناوە، سوپاس.

بەڕێز د. ڕۆژ نووری شاوەیس/ جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز سـەرۆکـی ئـەنجـومـەن.

لێرەدا ئەگەر ئیشارەت بە یاسای ژمارە(٢) بکرێت و بگوترێت (القوانين المرعية) ئیتر کێشەکە چارەسەر دەبێت، بەڵام بۆ مەسەلەی ڕابەر ڕاستە ئەو بابەتە پەیوەندی بە سەرکردایەتیی سیاسیی بەرەی کوردستانییەوە هەیە، سوپاس.

بەڕێز شـێـروان نـاسح حـەیدەری:

بەڕێـز سـەرۆکـی ئـەنجـومـەن.

کە ناکۆکی لە نێوان دوو یاسادا هەبوو دەبێت دەسەڵاتی یاسادانان چارەسەرێکی یاسایی بۆ دابنێت، سوپاس.

بەڕێز د. ئیدریس هادی سالح/وەزیری گواستنەوە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ناکۆکییەکە لە نێوان برگە (١)ی مادە (٨)ی یاسای ئەنجوومەنی وەزیران و برگە(٦)ی مادە (١١)ی یاسای ژمارە (٢)دا زۆر روونە، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێشنیار دەکەم کە ئەو شتانەی کە پەیوەندی بەیاسای ژمارە (٢)ەوە هەیە دوا بخرێت، سوپاس.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێمە لەگەڵ دواخستندا نین و، دەبوایە یەکەم جار لەپێشەکیەکەدا ئەوە بڕیایەتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

تکایە با ئەم مەوزووعە کۆتایی پێ بێنین، چونکە ئاماژە کردن بەیاسایەک کە بڕیاری لەسەر دراوە هیچ لەمەسەلەکە ناگۆڕێت وزیانیشی نییە.

بەڕێز محەممەد توفیق رەحیم/ وەزیری یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێمە پێمان باشە کە ئاماژە بە یاسای ژمارە (٢) بدرێت، هەر کاتێکیش کە پەرلەمان بڕیاری لەسەر لەکار خستنی ئەو یاسایە دا ئەوسا شتێکی ترە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کێ لەگەڵ ئەوپێشنیارەیە کە ئاماژە بە یاسای ژمارە (٢) بدرێ؟.. کێ لەگەڵی نییە؟.. کەواتا بە تێکڕای دەنگ بڕیاری لەسەر درا. جا ئەگەر روخسەت هەبێت ئەوا کۆبوونەوەکەمان رائەگرین تا سەعات (٥)ی سەر لەئێوارەوە.

کۆبوونەوەی سەر لەئێوارە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

برگەی (١) ئەمرۆ بەیانیەکەی بڕیاری لەسەر درا. کێ سەرنجی لەسەر برگە (٢)ی مادەی (٨)هەیە؟

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

برگە (٢) ی دەڵێ (اقتراح واعداد مشروعات القوانين) بکرێ بە (اعداد مشروعات القوانين). ئینجا لێرە لە کوردیەکەیدا شتێک هەیە دەڵێ (پێشنیاز کردن وئامادە کردنی یاساکان) بگوترێ (ئامادە کردنی پرۆژەی یاسا)، سوپاس.

بەڕێز د. ئیدریس هادی سالح /وەزیری گواستنەوە:

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

ئەو پرۆژەیەی کە پێویستە، دەبێت ئامادە بکرێت، نەک پێشنیار، سوپاس.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

بکرێت بە(اقتراح واعداد مشروعي القوانين وتعديلاتها)، سوپاس.

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن:

گرفتەکە لەپێشنیار کردنی یاساکەدایە، ئەوجا ئامادە کردنی پرۆژە ودەسکاریەکانی، پێشم وایە ئەوەی مافی پێشنیاری هەبێ دەبێ مافی دەسکاریشی هەبێت.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

خۆی ئامادە کردنی پرۆژەکە ئەوە پێشنیارە، نەک هەر پێشنیارێک بکات وبەجێی بێڵێ، ئەوەی پێشنیار دەکات دەبێت پرۆژەکەشی دابنێ ونەیخاتە ئەستۆی ئەنجوومەن، چونکە کە وەک پرۆژە پێشکەشی دەکا واتە پێشنیارە، سوپاس.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

لەراستیدا (اقتراح)و(اعداد) دووشتی جیاوازن، یا هیچ نەبێ من بەدووشتی جیاوازیان تێ دەگەم، سوپاس.

بەڕێـز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن:

کێ لەگەڵ ئەو رەئیەیە. کە وشەی (پێشنیار) هەڵگرین.. کێ لەگەڵ ئەوەیە کە بمێنێتەوە؟.. کەواتا وشەی (پێشنیار) دەمێنێتەوە.

دەچینە سەر برگە (٣)ی مادەی (٨)، کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە وەک خۆی بمێنێتەوە؟.. کێ دژە؟.. کەواتا بەزۆریەی دەنگ بڕیار درا وەکو خۆی بمێنێتەوە.

ئێستاش دێینە سەر برگەی (٤)ی مادەکە، کێ سەرنجی لەسەر هەیە؟.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بڕگەی (٤) (ڕێ نیشاندان وسازدان وبەدوادا چوونی کارو فرمانی وەزارەتەکان ودائیرەکانیان) دەقە کوردیەکە لەعەرەبییەکە چاکتر داڕێژراوە، کەدەڵێ (توجیه وتنسیق اعمال الوزارات والجهات التابعة)، دەڵێم (جیهاتەکە) بکرێت بە (ئیدارات) وەک لە کوردیەکەدا ئەوە کراوە، چونکە (جیهەت) شتێکی دیاری نییە (والهیئات والمؤسسات العامة)یش (اخری)یەکی دەوێت، بەڵام ئایا ئەوە ئیشی ئەنجوومەنی نیشتمانییە، یان ئی ئەنجوومەنی وەزیران؟ بەرای من هەندێ شت هەیە تێکەڵاو کراوەو نازانم برادەرانی لیژنە یاساییەکە ڕایان لەسەر چی یە؟ بەرای من ئەوە هی سەرۆک وەزیرانە نەک ئەنجوومەنی نیشتمانیی، سوپاس.

بەڕێز سیروان محەمەد نەورۆڵی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پاش وپێش بکرێن باشترە، سوپاس.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لێرەدا هەردووکی تێکەڵاو کراوە، چونکە دەسەڵاتی تایبەتیمان دانەناوە، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بۆ بڕگەی (٤)ە، پێشنیار دەکەم (ئاراستە کردن وڕێکخستن) لەجیاتی (ڕێ پیشاندان وسازدان) دابنرێت، ئەوەم پێ باشترە، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دیوانی تەدوینی یاسا هەیە، ئەگەر بێتو بۆ ئەنجوومەنی وەزیرانی دابنێین، چونکە کاتێک کە یاسا دادەنێین، دەبێت بۆ هەمووشتێک بگەڕێینەوە سەری، ئەو کاتە ئایا وەزیرێک لە وەزارەتێک هەقی دەست تێوەردانی کاروباری وەزارەتێکی تری هەیە ڕۆژانە بزانی ئیشوکارەکەی دەکات یا نای کات؟ یا دەبێت هەمووی هەڵگیرێت ودەسکاری نەکرێت هەتا ئەو ڕۆژانەی وەزارەت کۆ دەبێتەوە ئەوسا هەر وەزارەتە وباسی ئیشەکەی خۆی بکات وهەر وەزیرێکیش موتابەعەی بکات و، بزانی ئەوشتانە جێبەجێ بووە یان نەبووە، ئەو کاتە دەڵێین ئەوە مافی ئەنجوومەنەو ئەوە مافی سەرۆکایەتی وەزارەت نییە، ئەو کاتەش ئەو ئەرکەی کە لە سەر شانی سەرۆکایەتی

ئەنجوومەنە هیچی لەسەر نامێنێت و هەر ئەوەندەی لەسەر دەمێنێ کەلەسەر مێزەکەی خۆی دانیشێت تا ئەنجوومەن کۆ دەبێتەوە، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد ئەمین عەبدولحەکیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

(تەنسیق وتوجیه)، ئەگەر بۆ وەزیر دیاری بکرێ، بەڵام مادەیەکی سەربەخۆی دیکە بۆ سەرۆک دابنرێ، سوپاس.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دروست نییە کاروباری پێشمەرگە لەلایەن وەزارەتی ئەوقافەوە چاوەدێری بکرێ، سوپاس.

بەڕێز حەسەن کانەبی خضر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بڕگە(٤) بکرێتە (توجیه وتنسیق التابعة لها ومتابعة اعمالها) لەجیاتی (توجیه وتنسیق اعمال الادارات)، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بڕگەکانی (٦.٥.٤) بەراستی ئەوانە هی پێڕەوی ناوخۆی وەزارەتن و هاتونەتە ئێرە، بۆیە پێشنیار دەکەم کە بڕگەکانی (٦.٥.٤) ی مادە (٨) لێرە هەڵبگیرێن، چونکە هی پێڕەوی ناوخۆن، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پێشنیارەکەی سەرۆک وەزیران لەجێی خۆیەتی کەدەڵێ هەندێ دەسەڵات بۆ سەرۆکایەتی وەزیران و وەزیرەکان دیاری بێت، بەڵام ئەم یاسایە بۆ ئەنجوومەنی وەزیران بەگشتی نووسراوە، بەڵام هەیئەی سەرۆکایەتی واتا سەرۆک وجێگرەکەی وەکو کارگێڕی ئەنجوومەن، وەزارەتەکان ئاراستە دەکەن. ئەگەر دەشتانەوێ ئەوە ئێمە دەتوانین دەسەڵاتی سەرۆکایەتی و وەزیرەکان لەیەک جیابکەینەوە، کە بەگشتی هی سەرۆک وجێگرەکەین، بۆیە وای بە پەسەند دەزانم کە ئەوانە وەکو خۆیان بمێننەوە، سوپاس.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولرحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

منیش دەنگی خۆم دەخەمە پاڵ ئەو دەنگە کە ئەو سێ بڕگەیە لەمادەکەدا لاببرێ وئەوانی تر بهێڵدرێنەوە، سوپاس.

بەڕێز عـــەدنان مـــحـــمـــەد نەقـــشـــبـــەندیی:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

لەوانە ئێمە بەپەلە ئەو (٣) بڕگەیەمان نووسیبێ و، دەتوانین بەپێی گرنگی پاش وپێشیان بکەین، بەلام ئەگەر مەبەست لەوەیە کە دەسەلاتی سەرۆک وجێگری سەرۆک وەزیران بەجیا دیاری بکەین، ئەوە وای بە باش دەزانم کە ئەوان هەردووک پێکەوە لەسەر شێوەیەک ڕێک بکەون ئەوسا ئێمەش لە شێوەیەکی یاساییدا دایدەڕێژینەوە، سوپاس.

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

پەیوەندیان بەسەرۆک ئەنجوومەن وجێگرەکەیەوە نییە، ئێمە پرۆژەی یاسایەکمان لەبەر دەستدایەو دەبێ بڕیاری خۆمانی لەسەر بدەین، ئەوان چی ئەکەن ئازادن.

جا ئێستا دوو پێشنیار هەیە، کێ لەگەڵ ئەوەیە بڕگەکانی (٦.٥.٤) هەڵبگیرێت؟ ..کێ لەگەڵ ئەوەیە کە بمێننەوە؟.. کەواتە (٤٤) دەنگ لەگەڵ ئەوەدایە کە بمێننەوە، (٣٢) دەنگیش لەگەڵ ئەوەدان کەنەمێننەوە.

ئێستاش دێینە سەر بڕگەی (٧) و بودجەی گشتی، کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە وەکو خۆی بمێنێتەوە؟.. کێ لەگەڵ ئەوەدا نییە؟.. کەواتە بڕگەکە بەزۆربەی دەنگ وەکو خۆی مایەوە.

ئێستاش دەچینە سەر بڕگەی (٨)، ئامادە کردنی پرۆژەی نەخشەی گەشەپێکردنی هەرێم. کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە وەکو خۆی بمێنێتەوە؟.. کێ دژە؟.. کەواتە بەزۆربەی دەنگ وەکو خۆی مایەوە.

ئێستاش بڕگە (٩)، قەرزو وەرگرتنی بە بڕیاری ئەنجوومەنی نیشتمانی. کێ لەگەڵ ئەوەدایە؟.. کێ لەگەڵ ئەوەدا نییە؟ .. کەواتە ئەم بڕگەیەش بەزۆربەی دەنگ وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

با بچینە سەر بڕگە (١٠)، جێبەجێ کردنی یاساکان وپاراستنی ئاسایشی هەرێم وپارێزگاری کردن لەمافەکانی هاوولاتیان وبەرژەوەندیە بالاکانی هەرێم. کێ سەرنجی لەسەر هەیە؟

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

پێشنیار دەکەم بڕگەکانی (٩.٨.٧) بخرێنە پێش بڕگە (٤)، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/سەرۆک وەزیران:

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن.

بڕگە (١٠) باشە، ئەگەر ڕوونکردنەوەیەکیش هەبێت لەجێبەجێ کردنیدا، سوپاس.

بەڕێـز ســــــەرۆکی ئـەنجـــــوومـــــەن:

کەواتە بڕگە (١٠) وای لێهات (**تنفيذ القوانين والمحافظة على ألاقليم وحماية حقوق المواطنين**

والممتلكات العامة ومصالح الشعب في كوردستان العراق). كێ لەگەڵ ئەوەدایە کە ناوا بێت؟.. کێ دژە؟.. کەواتە پێشنیارەکە بە زۆربەی دەنگ پەسەند کرا.
پێشنیارێکی دیکەش هەیە بۆ پاش وپێش کردنی بڕگەکانی (٦.٥.٤) لەگەڵ بڕگەکانی (١٢.١١.١٠) کێ لەگەڵ ئەوەدایە؟.. کێ لە دژە؟.. کەواتە ئەویش بەزۆرینەی دەنگ چەسپا.
ئینجا دێینە سەر بڕگە (١١)، دامەزراندنی فەرمانبەران وبەڕێوەبەرە گشتی یەکان ولادان ودەست کێشانەوەیان لە کارو، خانەنشین کردنیان بەپێی یاسا. کێ سەرنجی لەسەر هەیە؟

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/سەرۆک وەزیران:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
بەرای من بڕگەکانی (١٢.١١) بکرێن بە یەک، چونکە هەر لەدوای خۆی ئیستیسنای تێدایە، ئیستیسناش بۆ ئەو پلانەیە کەگرنگیان زیاترە لەهی پێشوو، دیسان من لەسەر عەرەبیەکە دەستکاریم کردووە، لەجیاتی بڕگەکانی (١٢.١١) وا باشە کە بووترێ (تعين المستشارين وكبار الموظفين من ذوي الدرجات الخاصة ورؤساء الوحدات الادارية الخاصة وكبار والقضاه واعضاء الهيئة الادعاء العام في كوردستان وفصلهم وعزلهم واحالتهم على التقاعد طبقاً لاحكام القانون، اما ماعداهم من الموظفين فيتم تعينهم من قبل رئيس وزراء ألاقليم بعد التشاور مع الوزير المختص حسب احكام القانون)، واتە دووەم ئیستیسنا کراوە لەهی پێشوو لەکاتێکدا ئەوەی کە ئیستیسنا کراوە گرنگی زیاترە و پلەی گەورەترە لەهی پێشووی. لەراستیشدا خۆی گرنگێتی ئەنجوومەنی وەزیران زیاترە لەسەرۆک وەزیران و، وەزیری پسپۆڕیش بەرامبەر بە سەرۆکی وەحدەی ئیداری وحاکمەکان هەمووی لەنێوان سەرۆک وەزیران و وەزیردا دانراون، لەکاتێکدا ئەوەی کەمترە دراوەتە ئەنجوومەنی وەزیران، ئەمە لەحاڵەتێکدا ئێمە لەباری ئێستادا کەئەنجومەنی وەزیران مەرکەزیەتی بەهێزترە لەسەرۆکایەتی وەزیران، بۆیە پێویستە ئەو شتانە لەدەستی ئەو دابن و ئەو تەعینەکەیان بکات، سوپاس.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/وەزیری ئەشغال:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
وا چاکە ئەنجوومەنی وەزیران دووربێت لە حزبایەتی، چونکە لێرە وەزیر هیچ دەسەڵاتێکی نەماوە و هەتا ناتوانێ فەرمانبەرێکی سادە دامەزرێنێ، بەڵکو دەبێت ئەنجوومەنی وەزیران کارمەند وفەرمانبەر دابمەزرێنێت، سوپاس.
بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
سەبارەت بەبڕگەکانی (١٢.١١) گرفتیان لەسەر نییە، ئەگەر جەوهەرەکەی بەگوێرەی ئەوە

ئیستیسنا کراوە بۆفەرمانبەری تایبەت، هەتا رابەر هەڵدەبژێردرێت ئەنجوومەن بڕیاری لەسەر بدات، بەڵام کەسەرۆکی هەرێم هەڵبژێردرا ئەوا دەسەڵاتی وەزیر نییە کە فەرمانبەر دابمەزرێنێ، چونکە فەرمانبەریش بەپێی پلەیە و، هەندێکیان ئەنجوومەنی وەزیران وهەندێکی دیکەیان پلەیان بەرزترە و، دەبێ لەئەنجوومەن بەرزتر بڕیار لەسەر دامەزراندنیان بدرێ ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کەواتە دوو پێشنیار هەیە، یەکێکیان ئەوەیە کە برگەکانی (١٢.١١) لێک بدرێن، دووەمیشیان ئەوەیە کە وەکو خۆیان بمێنێتەوە. دەبێ لە دارشتنەوەشدا تۆزێک دەسکاری هەندێ شت بکرێ، ئەوە لە دواییدا دێینەوە سەری. بۆ پێشنیارەکەی بەڕێز یۆنادمیش کە دەڵێ : وەزیر هیچ دەسەلاتی نییە، دەڵێین بەلام هەر وەزارەتێک پێڕەوی ناوخۆی هەیە.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

راستە، ئەنجوومەنی وەزیران پێڕەوی ناوخۆی هەیە ودەتوانێ ئەو دەسەلاتە بە وەزیرەکان بدات، سوپاس.

بەڕێز سەفەر محەمەد حسێن:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ناتەواویەک لە برگە (١١)دا هەیە، بەتایبەتی لەوێیدا کەدەڵێ: (ترفیعهم وترقیتهم، ویستثني القضاة واعضاء الادعاء العام)، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

زۆر شت هەیە لە پێڕەوی ناوخۆدا هەیە، فەرمانبەر کە دادەمەزرێت زۆر ئاساییە کە مافی (ترفیع)و (علاوە) شی هەبێت، جێی خۆیەتی کە (مدیر عام) یش بخرێتە پاڵ (قازی)، چونکە هەر دووک یەک پلەیان هەیە،سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێمە کە دەڵێین ئەنجوومەنی وەزیران، مەبەست ئەوەیە کە وەکو هەیئەتێکی سەرۆکایەتی تەماشای دەکەین ، بەلام مافی ئەنجوومەنی وەزیرانە ئەگەر بیەوێ دەسەڵاتی خۆی فراوان بکات، لە وەزارەت، یا دەسەلاتی سەرۆک فراوان بکات. بەلام خۆ ئەمە دەستوور نییەو یاسایە، ئەنجوومەن دەتوانێت بە یاسایەکی تایبەتی دەسەلاتی هەر وەزیرێک زیاد بکات یا کەمتری بکات، بەلام بۆ مەسەلەی تەرفیع کۆمەلێک بۆشایی یاسایی ماوە، ئەوەش شتێکی سەیر نییە و

زۆر جار کە لە ولاتاندا شۆڕش دەبێت و ڕژێمەکە بەتەواوی دەگۆڕدرێ و، ئەوەی گرنگیشە یەکسەر دەیگۆڕن، بەلام ئەوەی جزئیاتە ئەمێنێت هەتاکو چارەی دەکرێت، سوپاس.

بەڕێز فـــرەنســـۆ تۆمـــا هەریری:

بەڕێز ســـەرۆکی ئەنجـــومـــەن.

لەگەڵ پێشنیارەکەی د.فۆادم بۆتێکەڵ کردنی ئەو دوو برگەیە، بەلام لەگەڵ کاک د.رۆژیشم، چونکە وشەی (سەرۆکی کوردستان) وشەیەکی نامۆیە و، لە هیچ شوێنێکی دیکەدا نەهاتووە، هەروەها پێشنیاریش دەکەم کە هەموو پلە وەزیفییەکان بەسەر یەکەوە باس بکرێن و ودوایی بڵێین (طبقا للقانون) و ئیتر هەمووشت دروستەو پێویست بەوە ناکا کە ناوی کەس بێت، سوپاس.

بەڕێز محەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز ســـەرۆکی ئەنجـــومـــەن.

لە برگە(١١)دا دیارە کە حکومەت دەسەلاتی جێبەجێ کردنە و(قازی)یش دیارە کە سەر بەدەسەلاتی دادوەریە، بەلام ئەگەر بەم شێوەیە بێ ئەوا دەکەوێتە ژێر دەسەلاتی تەنفیزیەوە، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز ســـەرۆکی ئەنجـــومـــەن.

دەگەڕێمەوە بۆئەو پێشنیارەی کە کردم ، وا دیارە زۆربە پشتگیری لێ دەکەن کە هەردووک برگەکە بکرێتە یەک برگە ئەویش بەم جۆرە بێت **(تعين الاستشاريين وكبار الموظفين من ذوي الدرجات الخاصة ورؤساء الوحدات الادارية والقضاة واعضاء هيئة الادعاء العام في كوردستان وعزلهم وفصلهم واحالتهم على التقاعد طبقاً لاحكام القانون)**، جا یاسا ئەوە بۆ رابەر دەباتەوە ولە حاڵەتی نەبوونی رابەریشدا ئەوەی موعالەجە کردووە. دوای ئەوەش بگوترێ **(أما ماعداهم من الموظفين يتم تعينهم بقرار من رئيس وزراء الاقليم و بالتشاور مع الوزير المختص حسب احكام القانون)**، سوپاس.

بەڕێز عـــەدنان مـــحـــەمـــەد نەقـــشـــبـــەندیی:

بەڕێز ســـەرۆکی ئەنجـــومـــەن.

دەسکاریەکە زۆر جوانە، بەلام بەپێی ئەوەی کە باوە (پلەی تایبەت) دەبێ لەلیستەیەکدا دیاری بکرێ، واش بەباش دەزانم کە وشەی (مشاور) لابەرین، چونکە (پلەی تایبەت) زۆر فراوانە وئەویش دەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز مـــەلا مـــحـــمـــود دێرشـــەوی:

بەڕێز ســـەرۆکی ئەنجـــومـــەن.

دەربارەی برگەکانی (١٢.١١) وەکوخۆی بمێنێ راستە، ئەگەر ئەوەش ناکرێ با بکرێتە (أ،ب)،

ئەمە یەکەم. دووەمیش، ناوی سەرۆکی هەرێم لەجێی ناوی رابەر هاتووە، باشتر وایە ناوی رابەر هەر بمێنێ، سوپاس.

بەڕێز ئەکرەم عەزەت نەجیب:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیار دەکەم حاکمەکان شتی تایبەتیان بۆبکرێ، چونکە تا ئێستا لەلایەن ئەنجومەنی عەدل یا ئەنجومەنی قەزائەوە تەعین کراون، بەلاّم با تایبەتمەندی خۆیان هەبێت، سوپاس.

بەڕێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مامۆستای بەڕێز دێرشەوی دەڵێ سەرۆکی هەرێم نییە وهەر رابەر هەیە، من دەڵێم با پێم پیشاندا بزانم رابەر لەکوێدا هەیە؟ ئەوە یاساکەیە ودەڵێ (قائد الحركة التحررية الكردية)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو دەقە هیچ دەسەلاّتێکی بۆهیچ وەزارەتێک نەهێشتوەتەوە هەتا بۆ دامەزراندنی فەراشێکیش، جا ئەگەر هەموو کارێک دەسەلاّتی جێبەجێ کردن بیکات ئەی دەسەلاّتی قەزائی چی بکا؟ خۆ دەبێ (حاکم) یش پلەی تایبەت بێ، بۆیە دەڵێم هەق وایە (پلەی تایبەت وپلە بالاّکان) بە ئەنجومەنی وەزیرانەوە نەبەسترێنەوە، بۆیە ئەم دەقە نوێیەی کە دەڵێ (**يستثنى من الفقرة اعلاه شاغري الدرجات الخاصة والوحدات الادارية والقضاة والذين يتم تعينهم باقتراح من قبل الوزير المختص وبموافقة مجلس الوزراء**)، ئەم دەقە دیموکراتیانە ترە لەوەی تر.

بەڕێز محەممەد توفیق رەحیم/ وەزیری یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوە باشترە کە ئەنجومەنێکی قەزائی هەبێت و وەزیری عەدل ئەندام بێ تیایدا وئەو ئەنجومەنە حاکمەکان دابمەزرێنێت، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەممەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

حاکم لەلایەن ئەنجومەنی بالاّی قەزائەوە دەپاڵێورێ و، سەرکۆمار بە مەرسومێک بڕیاری دامەزراندنی دەردەکا، بەلاّم گرفتی ئێمە لەوەدایە کەسەرکۆمار، یا یەکێکی تری لەپلەی ئەوماندا نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

باشە بڕگە (١٢) روونە بۆ تێکەڵ بە (١١)ی بکەین؟

بەڕێز د. محەممەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن.

دەگەڕێنەوە بۆ تێکەڵ کردنی هەردوو بڕگەکە، ئەوجا ئەگەر بێت وتێکەڵ نەکرێت وبڕگە (١١) وەکو خۆی بمێنێتەوە وبڕگە (١٢)یش بیێتە (يستثنى من الفقرة اعلاه الدرجات الخاصة ورؤساء الوحدات الادارية والقضاة واعضاء الادعاء العام الذين يتم تعينهم وفق القوانين المرعية)، وابزانم ئەگەر ئەوەش بکەین بە (وفقاً للقوانين المرعية) باشترە، چونکە هەندێکیان ئەنجوومەنی وەزیران ناتوانێت دایان بمەزرێنێت، سوپاس.

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن:

واتا بگوترێ (اقتراح تعينهم من قبل الوزير المختص وموافقة مجلس الوزراء) ئەوجا بگوترێ (وفقا للقوانين المرعية).

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن.

ئەگەر لە بڕگە(١١) رزگارمان بوو ئەوجا بڕگە (١٢) بەم شێوەیە بێت (يستثنى من الفقرة اعلاه الدرجات الخاصة برؤساء الوحدات الادارية والقضاة الذين اقترح تعينهم من قبل الوزير المختص بموافقة مجلس الوزراء وقرار مجلس نواب العليا ووفقاً للقوانين المرعية)، سوپاس.

بەڕێز عــەدنان مــحــەمــەد نەقــشــبــەندیی:

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن.

وا چاکە بڵێی:(من الجهة العليا وحسب القوانين المرعية)، سوپاس.

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن:

کەواتە (حسب القوانين المرعية)ی دەخەینە سەر و، تەنها (رئيس الاقليم)ی لێ هەڵ دەگیرێت وئیتر بڕگەکانی (١١.١٢) وەکو خۆیان ئەمێننەوە.

بەڕێز د. محەممەد فوئاد مەعسوم/سـەرۆک وەزیران:

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن.

(الجهة المختصة) راست ترە، سوپاس.

بەڕێز عــەدنان مــحــەمــەد نەقــشــبــەندیی:

بەڕێــز ســــــەرۆکی ئــەنجـــــــوومــــــەن.

(الجهة المختصة)، تەبیعی ئێمە ناوێرین ناو بدەین، ئەوە ئاشکرایە و، ئەمە مەسەلەی هەرێمە، بەلاّم ئەم (الجهة المختصة)ئەگەر نەبوو ئەوکاتە دەبێ عیبارەی (يمارس رئيس المجلس الوطني) بخرێتە جێی، واتا دەبێ ئەوەش چارەسەر بکرێت، کە ئەوەش نەبوو ئەوسا دەبێ بوترێ (الجهة المختصة)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کەواتە دەقەکە ئێستا وای لێ هات(**یستثنى من الفقرة اعلاه الدرجات الخاصة واعضاء الوحدات الادارية والقضاة واعضاء هيئة الادعاء العام الذين يتم اقتراح تعينهم من قبل الوزير المختص بموافقة مجلس الوزراء وبقرار من الجهة المختصة وحسب القوانين المرعية**).

تکایە کێ لەگەڵ ئەم دەقەدایە با دەست بەرزبکاتەوە؟.. کێ دژە؟ ..کەواتە بەگشتی دەنگ بڕیاری لەسەر درا.

پێشنیارێکی تر لە بارەی زیاد کردنی مادەیەکی ترەوە هەیە سەبارەت بە پێکهێنانی (ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا)، کێ سەرنجی هەیە؟، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

کەدێین باسی دەسەڵات دەکەین، باسی دەسەڵاتێک دەکەین کە ماوەو بەردەوامە، نەک هەر تەعینێکە وتەواو بێت، بەنیسبەت ئەو نووسینگەیەی کە دادەنرێت بۆ(خوێندنی باڵا) ئەوە شتێکی سروشتیە وبڕیارمان لەسەر داوە وبەو شێوەیەی کە لە کاتی ناونانی وەزارەتەکاندا باس کرا، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

واتا ئەنجوومەنی وەزیران وەک پرۆژەی یاسایەک پێشکەشی دەکات، ئەوکاتە ئەنجوومەن گفتوگۆی لەسەر دەکات وهیچ پێویستی بەوە ناکات بیبکەین بە دەسەڵاتی ئەنجوومەنی وەزیران. وەک بڕیاریشە ئەو ئەنجوومەنە دەبەسترێ بە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە.

بەڕێز د.قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەر ببەسترێت بە ئەنجوومەنی وەزیران باشترە، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

مادام ئەنجوومەنی وەزیران دەسەڵاتی ئامادە کردنی پرۆژەی یاساکانی هەیە، ئەوەش یەک لەو پرۆژە یاسایانە دەبێ کە دەبێ ئامادەی بکات وپێشکەشی بە پەرلەمانی بکات بۆ ئەوەی بڕیاری لەبارەوە بدات، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

باسی ئەوەکرا کە لیژنەیەک هەبێت بۆ خوێندنی باڵا کە سەر بە ئەنجوومەنی وەزیران بێت و وەزیری پەروەردەش ئەندام بێت تێیدا، بڕیارەکەمان هەیە ودەکرێ ئەمڕۆ ئەو بڕیارە دابڕێژینەوە وئاراستەی ئەنجوومەنی وەزیران بکرێت و بڵێین ئەو بڕیارە جێبەجێ بکەن وپرۆژەی یاسایەکی بۆ

دابنێین، چونکە ئێمە وەزارەتمان بۆ خوێندنی باڵا ولێکۆڵینەوەی زانستی دانەناوە ومەرجیش نییە هەموو ئەو بڕیارانەی کە لە ئەنجوومەنەوە دەردەچن هەر یەکەو یاسایەکی بۆ دەربکرێت، بەڵکو ئەنجوومەنی نیشتمانیی بۆی هەیە بڕیاری خۆی دەربکا وئەو بڕیارە بە ئەنجوومەنی وەزیران رابگەیێنێت و بڵێت بڕیارێکی وامان هەیە کەواتە پرۆژەی یاسایەکی بۆئامادە بکەن بۆ ئەو مەبەستە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:
جا کەواتە دوو را هەیە، را یەک کە دەڵێ مادەیەک بۆ دەسەڵاتەکانی ئەنجوومەنی وەزیران زیاد بکرێت سەبارەت بەپێکهێنانی (ئەنجوومەنی خوێندنی باڵا)، رای دووەمیش دەڵێ پێویست ناکات بڕیارێکی تایبەتی بۆ ئەوە دەربکرێ. جا ئێستا کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە مادەیەکی تر بۆ ئەو مەبەستە زیاد بکرێت بادەست بەرز بکاتەوە؟.. کێ دژە؟.. کەواتە رای زۆربە لەسەر ئەوەیە کە مادەیەک لەو بارەیەوە زیاد بکرێت.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
شتێکم نووسی ئەگەر پێ رازی بن ئەبێت بە مادەی (١٠) کە بەم شێوەیەیە: **(تشكل هيئة التعليم العالي والبحث العلمي وترتبط بهيئة رئاسة الوزراء على ان تنظم اعمالها بنظام خاص)**. پێشم وایە کە (هیئە) لە ئەنجوومەن بەرفرەترە و،کە گوتراش (هیئە) ئەوسا ژمارەیەک راوێژکاری خاوەن پەیوەندیش دەتوانن ئەندام بن تیایدا، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:
کێ لەگەڵ ئەو دەقەدایە؟.. کێ دژە؟..کەواتە بەرای زۆربە ئەمە بوو بە مادەی (١٠).
پاشان بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١١)شی خوێندەوە.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
وابزانم لە یاسای ئەنجوومەنی نیشتمانیدا باسی ئەوە کراوە، بۆیە پێویست نییە لێرەشدا دووبارە بکرێتەوە، سوپاس.
بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
ئەو قسەیە راستەو ئەوە دەسەڵاتی ئەنجوومەنی نیشتمانییە، بەڵام مەسەلەی ٣/٢ی دەنگەکان،

ئەوە لە هیچ پەرلەمان وحکومەتێکدا نییە، چونکە ئەو حزبەی کە زۆرینەی (مطلق)ی هەبێت ئەوە هەقی پێکهێنانی حکومەتیشی هەیە و، ئیتر پێویستی بەو ۲/۳ش نامێنێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

یاسای ئەنجومەنی نیشتمانیی چی ئەڵێت؟

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

۲/۳ی ئەندامانمان دانا، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

لەیاسای ژمارە (۱)دا ڕێژە دیاری نەکراوە، بەڵام لەیاسای ئەنجومەنی نیشتمانیدا دانراوە. واتا بەزۆرینەی موتڵەقە، کەواتە ئەو بڕگەیە هەڵدەگرین، چونکە لە یاسای ئەنجومەنی نیشتمانیدا چەسپاوە ولێرەدا پێویست بە دووبارە کردنەوەی نییە.. ئێستا کێ لەگەڵ هەڵگرتنی ئەم مادەیەدایە؟.. کێ دژە؟.. کەواتە بەزۆرینەی دەنگ بڕیار لە سەر هەڵگرتنی درا.

ئێستاش دەچینە سەر بڕگەی ژمارە (۲)، کێ سەرنجی لەسەر هەیە؟.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

هەروەکو خۆی بێت باشترە، خۆی یەک بڕگەیە بۆبکرێت بە دوو؟ سوپاس.

بەڕێز مەلا موحسن خالید مستەفا:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەکاتی وازهێنان واتا (استقالە)کردنی سەرۆک وەزیراندا، ئایا جێگرەکەی دەتوانێ بەپێی یاسا جێی بگرێتەوە هەتا لە ئەنجومەنی نیشتمانییەوە سەرۆکێکی تری بۆ دادەنرێ کە جێگەی بگرێتەوە؟ سوپاس.

بەڕێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وا باوە کە سەرۆکی وەزیران ئیستقالەی کرد ئیتر هەموو وەزارەتەکە سقوت دەکا، جێگری سەرۆک وەزیرانیش تەنها لە کاتی(غیاب)ی سەرۆکدا جێی دەگرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز بارزان خالید عەزیز:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێم وایە کە بکرێتە ۱/۳ی ئەندامانی، سوپاس.

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

با ژمارەکە دیاری بکەین، سوپاس.

بەڕێز محەمەد توفیق رەحیم/ وەزیری یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەرەئی من دیاری کردنی ژمارە بۆ رووخانی وەزارەت لە هیچ شوێنێکدا نییە، چونکە لێرە کە کوتلەیەک لە وەزارەت کشایەوە ئیتر وەزارەتەکە بەشێوەیەکی ئۆتۆماتیکی دەڕوخێت، ئیتر پێویست ناکات ئەوەی بۆ زیاد بکەین، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەر رێژە دابنرێ ئەو کاتە وەزارەتەکە هەمیشە لەبەر هەڕەشەی (سقوط)دا دەبێ، سوپاس.

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

حاڵەتی ئەم وەزارەتە حاڵەتێکی تایبەتیەو دەبێ لە رووی یاسایەوە بەڕێکوپێکی دابرێژرێت، نەوەک پاشە رۆژ بارودۆخێک بێتە پێشەوەو لایەنێک لەبەر ئەوەی ژمارەی وەزیرەکانی زیاترە بڵێ من وەزیر تەنسیب دەکەم، دەبێ هەر لە ئێستاوە لە رێی یاساوە رێگا لە شتی وا بگیرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کێشانەوەی بڕوا بە وەزارەت دیاری کراوە بە خواستی ژمارەیەک لە ئەندامانی ئەنجوومەنەوە، ئەوەش ئەوە چارەسەر دەکا کە جەنابت باست کرد.

بەڕێز محەمەد توفیق رەحیم/ وەزیری یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڕێز د.ڕۆژ با دوو مەنطقی جیاواز قسەی کرد، لەمادە (١١)دا بە رێژەی ٣/٢ رازی نەبوو و پێی هەڵگرتین، کەچی بۆ ئەم مادەیە کە زۆر تەکنیکی ترە داوای دەکاتەوە، سوپاس.

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەر هەوڵ بدەی لێم تێبگەی لەوانەیە بگەینە دەرئەنجامێک، لە حاڵەتی یەکەمدا ئەگەر

پەرلەمان بیەوێ بەزۆریەی (٣/٢) بڕوای خۆی لە وەزارەت بکێشێتەوە ئەوا ئەوەی بەکەردەوە بۆ ناکرێ، چونکە نیوەی پەرلەمانەکە ئێوە پێکی دێنن وئەگەر خۆتان نەتانەوێ فراکسیۆنی پارتیش ناتوانێ بەتەنها بڕوا لە ئەنجوومەنی وەزیران وەرگرێتەوە. بەڵام ئەنجوومەنی وەزیران کە لە (١٥)کەس پێکدێ تەنها (٥یا ٦)وەزیریان پارتین و ئەگەر هەموو ئیستقالەش بکەن هێشتا (٩) وەزیری تر دەمێننەوەو ئەگەر بەو ڕێژەیە بکەین کە فراکسیۆنی کەسک دەیڵێ ئەوسا ئەو (٩)وەزیرە مافی ئەوەیان دەبێ کە لەکاری خۆیان بەردەوام بن وجێی وەزیرە پارتیەکانیش پڕ بکەنەوە، کە ئەمەش لەگەڵ ڕێککەوتنی هەر دوو حزبەکەدا ناگونجێ، بۆیە دەڵێم با ڕێژەی (٣/٢)یەکە بچەسپێ، سوپاس.

بەڕێز محەمەد تۆفیق رەحیم/ وەزیری یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

باشە ئەگەر لە (١٥)وەزیرەکە تەنها (٥)یان سەوز وزەرد بوون و(١٠)یەکەی تر ئیستقالەیان کرد ئەوسا چۆن دەبێ؟ سوپاس.

بەڕێز د. عیزەدین مستەفا رەسول:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دیارە لایەنێک دەیەوێ دەسەڵات بە وەزیرەکانی خۆی بدات و لایەنەکەی تریش دەیەوێ لەو دەسەڵاتە کەم بکاتەوەو بیدا بە جێگری سەرۆک وەزیران، جا تکا لە شارەزایان دەکەین کە لە جیهاندا مەسەلەی دابەش کردنی دەسەڵات چۆن چارەسەر کراوە لێرەش هەروای لێ بکەین، با وانەبێ بڵێین ئەمڕۆ وەزارەتەکە بەشێوەیەک و بەیانی بەشێوەیەکی تر دەبێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئێمە لێرە حاڵەتێکی تایبەتیمان لەبەر دەستە، دەنا لە جیهاندا حزبی زۆرینە ئەنجوومەنی وەزیران پێک دێنێ با هەندێ جار ئیئتیلافیش بێ، بۆیە هیچ گرفتێکی لەو بابەتەیان نییە کە ئێمە لێرەدا باسی دەکەین.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

هەموو لایەکمان دەزانین کە ئەنجومەنی نیشتمانیی وئەنجوومەنی وەزیران، پارتی ویەکێتی بەیەکسانی و وەکو برا بەسەرخۆیاندا دابەشیان کردووە، ئەو وەزارەتانەشی کە دراون بەلایەنەکانی تر، ئەوانیش بە ڕەزامەندی هەر دوو حزب پێیان دراوە، بۆ چارەسەر کردنی ئەم کێشەیەش من لەگەڵ ئەوەدا نیم کە ئەگەر (٣/١)ی وەزیرەکان استقالەیان دا ئیتر وەزارەت بڕوخێت، لەجێی ئەوەش پێشنیار دەکەم کە ئەگەر هاتوو هەر یەکێک لەم دووحزبە سەرەکیانە خۆی لە وەزارەت کێشایەوەو ئیستقالەی کرد ئەوسا وەزارەتەکە بڕوخێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:
ڕاستە، بەڵام ناکرێ ئەوە ئاوا تۆمار ناکەین.

بەڕێز مەلا محمود دێرشەوی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
خۆزگە گرنگ نییە، گرنگ واقیعەکەیە، من پشتگیری لەوە دەکەم کە ڕێژەی (٣/١) بمێنێتەوە، سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
ئێمە کە لە لیژنەی یاسادا ئەم پرۆژەیەمان داڕشت بۆ پارتی ویەکێتی مان دانەڕشت، بۆ ئەوەی وەزارەتیش بڕوای بەخۆی بێ بەلای منەوە ڕێژەی (٢/١)یش هێشتا کەمەو زیاتریش بکرێ باشترە بۆ ئەوەی وەزارەت ومیللەت هەست بە دڵنیای بکەن، سوپاس.
بەڕێز مەلا محەمەد عەبدولقادر/ وەزیری ئەوقاف وکاروباری ئیسلامی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
هەموو شتێک بە ڕێکەوتنی هەر دوو لایەنە، بۆیە بە رای من ناو هێنانیشی لە یاساکەدا هیچ گرفت نییە، سوپاس.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/ وەزیری ئەشغال:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
لە یاسای ئەنجوومەنی نیشتمانیدا باسی بڕوا کێشانەوە کراوەو گوتراوە کە دەبێ بە زۆرینەی موتڵەق بکرێ، ئەنجوومەنی نیشتمانیش لە ئەنجوومەنی وەزیران بەهێز ترە، سوپاس.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.
پێوستە ئەمە موعالەجە بکرێت، ئەمە ململانێ وناکۆکییە، سەرۆکی ئەنجوومەنی وەزیران لە کتلەی سەوزەو هەر وەختێک حەزی کرد دەتوانێ ئەنجوومەنی وەزیران هەڵبوەشێنێتەوە، لەبەر ئەوە دەبێت شتێکی یاسایی بۆ ئێمەش دابنێین وەکو پارتی، سوپاس.
بەڕێز محەمەد توفیق ڕەحیم/ وەزیری یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجووومەن.
لەو کاتەدا دەبێ بڕوای لێ بسێنرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز د. محەمەد فوئاد مەعسوم/ سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە تەماشای واقیع دەکەین و هەردەمێک کوتلەی سەوز، یا زەرد لە وەزارەتەکە کشایەوە ئیتر وەزارەت (سقوط)دەکات، ئەمە واقیعەکەیە، بەلآم ئێمە دەبێ هەوڵی دانانی یاسایەکی جێگیر بدەین دەنا هەر کاتێ(٦) وەزیرەکەی پارتی، یا (٦)وەزیرەکەی یەکێتی لە وەزارەت کشانەوە ئەوە بێگومان وەزارەتەکەش (سقوط) دەکاو، سوپاس.

بەڕێز یونادم یوسف کنا/وەزیری ئەشغال:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

کە وەزیرێک، یا (١/٥)وەزیرەکان، یا (١/٣)یان ئیستقالە دەکەن، نابێ حکومەت بەوە (سقوط)بکا، چونکە وەزارەت لە پەرلەمانەوە بڕوای پێ دەدرێ و دەبێ لەسەر ئەو بناغەیەش بەردەوام بێ ، یا (سقوط) بکا، سوپاس.

بەڕێز محەمەد توفیق رەحیم/ وەزیری یارمەتی ومرۆڤایەتی وهاوکاری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

خۆی دوو حاڵەت هەیە: یەکێکیان سیاسیەو هەر کاتێک لایەنێک خۆی لە وەزارەت کێشایەوە ئەوا وەزارەتەکە دەروخێ، بەلآم حاڵەتێکی یاسایش هەیە کە لە هەموو جیهاندا کاری پێدەکرێ و هەر کاتێک زۆربەی وەزیرەکانی حکومەتێک ئیستیقالەیان کرد ئەوا وەزارەتەکەش دەروخێ، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

روخانی وەزارەت هەر لەسەر بڕوا کێشانەوە نەوەستاوە، جاری وا هەیە سەرۆک وەزیران ئیستیقالە دەکا، یا زۆربەی وەزیرەکان ئیستیقالە دەکەن، یا وەزارەتەکە هەر بەگشتی دەڕوخێ. لەلایەکی دیکەشەوە کە رێژەیەک دادەنرێ ئەوە بۆ هەر دوو لایەنەکەیەو لەوانەیە هەر دوو لا لە دۆخی جیاجیادا سوودی لێ ببینن، سوپاس.

بەڕێز د.رۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

خۆی حەقی هەر دوو لامانە، بۆیە چاکتر وایە ئەم بابەتە دوا بخەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کێ لەگەڵ ئەوەدایە کەدوای بخەین؟.

بەڕێز د.ڕۆژ نووری شاوەیس/جێگری سەرۆک وەزیران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

داوا دەکەم کە بۆ سبەی پاش نیوەڕۆ دوا بخرێت، چونکە ئێمە خۆمان (حکومەت) بەیانی سەعات (١٠) کۆبوونەوەمان هەیە لە سەر بەرنامەی کار، بۆ ئەوەی تەواوی بکەین وبتوانین دوای نیوەڕۆ بیگەیەنینە دەستتان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

نابێت دانیشتنەکانی هە ردوو لا لەیەک وەختدا بێت، پەرلەمان بەرنامەی خۆی هەیەو حکوومەتیش بەرنامەی خۆی هەیەو، ئەگەر حکوومەت پێی خۆشە بەرنامەی خۆی لەگەڵ بەرنامەی ئەنجوومەنی نیشتمانیدا ڕێک بخات ئەوە باشە و، ئەگەر سبەینێش پرۆژەکەی خۆی بگەێنێتە بەر دەست ئەوە ڕۆژی پێنج شەمە دەتوانین گفتوگۆی لەسەر بکەین، بەڵام دووپاتیشی دەکەینەوە کە دەبێ هەر دوو کوتلە لەسەر ئەو شتانە پێک بێن بۆ ئەوەی بابەت لێرە ئەودندە دووبارە نەکەینەوە.

بەم جۆرەیش دانیشتنی (١١) ڕێکەوتی ڕۆژی ١٩٩٢/٧/٧ـ مان کۆتایی هات.

فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵلا **سکرتێری ئەنجوومەن**	**نەژاد ئەحمەد عەزیز ئاغا** **جێگری سەرۆک**	**جوهر نامق سالم** **سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق**

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژمارە (١٢)

چوارشەممە رێکەوتی ١٩٩٢/٧/٨

پرۆتۆكۆلی دانیشتنی ژماره (١٢)

چوارشەممە ڕێکەوتی ١٩٩٢/٧/٨

کات ژمێر (١٠)ی سەر لەبەیانی ڕۆژی چوارشەممەی ڕێکەوتی ١٩٩٢/٧/٨ ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان بەسەرۆکایەتی بەڕێز جوهر نامق سالم سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی و، بەئامادە بوونی جێگری سەرۆک بەڕێز نەژاد ئەحمەد عەزیز ئاغا و، سکرتێری ئەنجوومەن بەڕێز فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵلا، دانیشتنی ژمارە (١٢)ی یەکەم خولی ئاسایی، یەکەم ساڵی خۆی بەست.

سەرەتا دەستەی سەرۆکایەتی ڕادەی یاسایی کۆبوونەوەکەیان چەسپاند. ئەوجا بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن دانیشتنەکەی بەناوی خوای گەورەو بەخشندەو بەناوی گەلی کوردستانەوە دەست پێ کرد.

بەرنامەی کار:

بەردەوام بوون لەسەر گفتوگۆ کردنی پرۆژەی یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێم.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بەر لەوەی بچینە سەر بەرنامەی کاری ئەمڕۆ، بۆ ئاسان کردنی دڵنیا بوون لەرادەی یاسایی ودیاری کردنی ئەوانەی کە لەدانیشتنەکاندا ئامادە نابن تکایە بۆ لەمەودوا ئەم خاڵانە ڕەچاو بکەن:

١- لەکاتی دیاری کراوی کۆبوونەوە دوا مەکەون.

٢- هەر کەسە با لەسەر کورسی خۆی دابنیشێت.

٣- لەکاتی دەست بەرزکردنەوەدا بۆ قسە کردن ولەکاتی قسەکردنیشدا ناوی خۆتان بڵێین.

٤- لیژنەکان با لەسەر جێبەجێ کردنی کاروباری ڕۆژانەی خۆیان بەردەوام بن وئەوەشی کەتەواوی دەکەن با بۆسەرۆکایەتی ئەنجوومەنی بنێرن.

٥- کە قسە دەکەن با پێشنیارەکانتان کورت وپوخت وداڕێژراو بێت.

ئێستاش دەچینەوە سەر گفتوگۆی پرۆژەی یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان، با لیژنەی یاسا پاشماوەی مادەکان بخوێنێتەوە وئەوەی دەشیەوێ گفتوگۆیان لەسەر بکات با ناوی خۆی لای سکرتێر بنووسێ.

بەڕێز فەلەکەدین سابیر کاکەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دەبێ لیژنە هەمیشەیەکان لەسەر کاروباری خۆیان بەردەوام بن ومەرجیش نییە تەنها لەکاتی کۆبوونەوەی ئەنجوومەندا ئیشەکانی خۆیان ڕاپەڕێنن، بەڵکو دەبێ لەو ڕۆژانەشدا کە پەرلەمان

کۆبوونەوەی نییە ئەوان کۆبوونەوی خۆیان بکەن،سوپاس.

بەڕێز جەلال شەفیق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێمە لە لیژنەی خۆماندا کۆبوونەوەمان کردووە، بەڵام بەڕێزتان وتان با ڕاپۆرتەکە بێنینەوە بۆ هەفتەی داهاتوو، ئەگەر وابێ ئەوە بابەتەکە هەتا ئەوسا ئەو گرنگیەی ئێستای نامێنێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئێمە گوتمان ڕاپۆرتەکانتان بنێرن بۆ ئەوەی بتوانین بیخەینە بەرنامەوەو کاری بۆ بکەین. هەروەها پێویستیمان بە ڕاوێژکارێکی یاسایی یا ئابووریی یا کشتوکاڵی هەیە بۆ ئەوەی پێمان بڵێ ڕاپۆرتەکە هەڵدەگرێ گفتوگۆی لەسەر بکەین یا نە.

بەڕێز جەلال شەفیق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لیژنەکەمان خۆی (٣تا ٤)کادری یاسایی، سوپاس.

بەڕێز د. حەمە نەجم حەمە فەرەج جاف:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

باسی ئەوە دەکرێ کە حکوومەتی بەغا یەکەمەکانی قوتاغەکانی خوێندن تکریم دەکا، سوپاس.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

باسی پشووی ڕۆژانی پێنج شەممەو جومعەو شەممە کرا، ئەگەر وابێ ئێمەی مەسیحیەکانیش ڕۆژی یەک شەممە نایەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

پشووی ئەندامانی ئەنجوومەن بەڕاستی ئەوە نییە کە بچن لە ماڵەوە پاڵی لێ بدنەوە، بەڵکو ئێمە نوێنەری میللەتین ودەبێ لە کاتی پشوو ودەوامیشدا لە خەمی میللەتدا بین و کار بۆ دابین کردنی پێویستیەکانی بکەن.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لە ڕاستیدا جگە لە ڕۆژانی جومعە پشووی دیکە نییە، ئەوانەشی کە ڕێیان دوورە دەتوانین لێرە لەو خانووانەی ئەنجوومەنی نیشتمانیی خانوویان بۆ دابین بکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

با لەوە زیاتر لە بابەتەکانی بەرنامەی کار دوور نەکەوینەوە و بچینەوە سەر گفتوگۆ کردنی پرۆژەی یاسای ئەنجوومەنی وەزیران، فەرموو.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لە برگە (٢)ی مادەی (١١) وەستاین بۆ ئەوەی هەردوو فراکسیۆن هەلیان بۆ هەلکەوێ کەلەسەری پێکبێن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دەبێ تا تەواو بوونی دانیشتنی ئەمڕۆ ئەنجامێک بەدەستەوە بدەن، دەنا جارێکی دیکەش گفتوگۆی ئەو برگەیە دوا دەخەین.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

کەواتە برگەی (٣)ی مادە (١١) دەخوێنینەوە. پاشان برگەکەی خوێندەوە وگفتوگۆ دەستی پێکرد.

بەڕێز مەلا شەریف تاهیر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

(هي في تعريف واجباتهم الرسمية) یان (في القيام بمهام واجباتهم) لەبەر ئەوە وا پێشنیار دەکەم کە (تعريف) وشەیەکی جوان نییە، سوپاس.

بەڕێز سەعید عەلی خان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من ئەڵێم (في تعريف مهام واجباتهم) باشترە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەو پێشنیارەی بەڕێز مەلا شەریف ئەگەر رازین ئەوە لەکاتی داڕشتنەوەدا رەچاوی دەکەین.

کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە ئەم بابەتە بەم شێوەیە بێت؟.، سوپاس...کێ دژە؟.. نەبوو زۆر سوپاس.

کەواتە بەگشتی دەنگ پەسەند کرا،

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٢)یشی خوێندەوە.

بەڕێز حەمەید سەلیم میران:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەلای منەوە مادەی (١٢) پێویست بەگۆڕین دەکا، لەبەر ئەوەی دەڵێت (زۆربە) بەئامادە بوونی (٩) کەس دێتە دی، کە ئەوەش زۆر کەمە بەنیسبەت (١٧)کەس، ئەو (٩) کەسە ئەگەر هەتا سەرۆک وجێگرەکەشی ئامادە نەبن پێنج کەسیان ئەتوانن بڕیاری خۆیان بدەن وئەگەر هاتوو لەیەکێک لەحالەتەکاندا وای دابنێین کە (٣) وەزیر دەنگیان نەداو تەنها سێ کەس مانەوە و، ئەگەر یەکێک لەو سیانەش سەرۆکی ئەنجومەن بوو، ئەوا دەتوانن بڕیار دەربکەن، مانای ئەوەیە (٣) کەس بەسە بۆ ئەوەی بڕیارێک دەربکەن، ئەوەش لە ١/٥ی ژمارەی ئەندامانی ئەنجومەن

کەمترە، بەرای من دەبێ ئەمە چارەسەر بکەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:
ئایا یاساناسەکان هیچ تێبینیەکیان هەیە؟.
بەڕێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
زۆربەی (٩) دەکاتە (٥) نەک (٣)، لەهەموو ئەنجوومەنی وەزیرانی دونیاشدا وا باوە کە زۆربە ئامادەبن، ئەوەش شتێکی گشتیە، نازانم بۆهەندێک ئامادە نابن، بەرای من ئەو لایەنەی کە لە ئەنجوومەنی وەزیران و، لەپەرلەمان دا ئامادە نابێت دەبێ هەقی بسووتێت، سوپاس.
بەڕێز مەلا تەها محەمەد تەها:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
ئەنجوومەن بڕیارەکانی بە ئامادە بوونی زۆربەی ئەندامەکانی دەر دەکا، ئەگەر ڕێژەی دەنگ دەرانیش وەکو یەک بوو ئەوا ئەو لایە سەر دەکەوێ کە دەنگی سەرۆکی لەگەڵ دایە، سوپاس.
بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
لەبەر ئەوەی کۆبوونەوەکانی ئەنجوومەنی وەزیران نهێنی دەبێ، بۆیە بڕیارەکانی بە زۆربەی دەنگی ئەندامەکانی دەدات، ئەگەر دەنگەکانیش وەکو یەک بوون ئەوا ئەو لایەنە سەردەکەوێ کە سەرۆکی لەگەڵدا دەبێ. هەروەها ئەنجوومەن خۆی بڕیارەکانی ئاشکرا دەکات، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
بە بڕوای من وشەی (کۆبوونەوە)ی ناوێ، کە دەشڵێین (مجلس الوزراء) واتە ئەنجوومەنێک کە لە دوو کەس زیاتر بێت، کە دەشڵێین (مداولات) ئەوە هەر واتای (گفتوگۆ) دەدات، بۆیە مەسەلەکە پەیوەندی بە وەرگێڕانە کوردییەکەوەیە، نەک داڕشتن، سوپاس.
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:
نەخێر تێبینییەکەی کاک ئەحمەد روونترو ئاشکرا ترە.
بەڕێز حسێن عارف عەبدولرەحمان:
بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.
ڕاستە جیاوازیەکی زۆر زۆر لەنێوان بۆچوونەکەی کاک ئەحمەد و دەقی پرۆژەکەدا هەیە، چونکە لێرەدا مەبەست لە چۆنیەتی ئاشکرا کردنەکەیە کە دەبێ بەپێی سستەمێک بێت کە ئەنجوومەنی وەزیران خۆی دیاری دەکا، نەک کەسێکی تر، سوپاس.

بەڕێز فـەلەکـەدین سـابیـر کـاکـەیی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

لێرەدا باسی ژمارەی دەنگ کراوە، مەبەستم ئەوەیە روونی بکەمەوە، کە ئەگەر وەزیرێک (٢) وەزارەتی لە ئەستۆ بوو، بۆ نموونە ئەگەر وەزیری پیشەسازی لەبەر هۆیەک وەزارەتی گواستنەوە وگەیاندنیشی کەوتە سەر، ئایا ئەو وەزیرە یەک دەنگی هەیە یا دوو دەنگ؟ سوپاس

بەڕێز حـەسـەن عـەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

بەلای منەوە وەزیر کە دەنگ دەدات یەک دەنگی هەیە، بەلام دەبێ پێی بگوترێت لەجیاتی کام وەزارەت دەنگ دەدا، سوپاس.

بەڕێز عـەدنان مـحـەمـەد نەقشـبـەندیی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

بە رای من ئەگەر یەکێک دوو وەزارەتی لە ئەستۆ بوو، هەقی ئەوەشی هەیە کە دوو دەنگ بدات، سوپاس.

بەڕێز حـوسـێن عـارف عـەبدولڕەحـمـان:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

دەبێ ڕێککەوتنێک هەبێ، دەنا ئەگەر وابێ ئەوەی غائبیش بوو دەتوانێ زەلام بنێرێت بۆ ئەوەی دەنگی بۆ بدات، سوپاس.

بەڕێز عـەدنان مـحـەمـەد نەقشـبـەندیی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

ئەگەر ماوەمان بدەن ئەوا با لیژنەکە لەنێو خۆماندا گفتوگۆیەک لەسەر هەندێ شت بکەین، خراپ نییە، سوپاس.

بەڕێز مـەلا شـەریف تـاهـیـر:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

برادەران داوای دەستکاری کردنی ئەو بڕگەیە دەکەن کە دەلێ (عند تساوي الاصوات)، سوپاس.

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن:

بە رای من ئەمە بهێلینەوە بۆ خودی ئەنجوومەنی وەزیران کەخۆی بڕیاری لەسەر بدات.

بەڕێز ئیـبـراهیم سـەعـیـد مـحـەمـەد:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـوومـەن.

ئێمە لە دۆخێکی نا ئاساییدا کار دەکەین، ناشبێ شەرم لەباری خۆمان بکەین وبۆهەموو شتێک خۆمان لەگەڵ ژیانی پەرلەمانیی ئەورووپادا بەراورد بکەین، با بارودۆخی خۆمان چی هەڵدەگرێ

بەبێ دوودڵی لەیاسادا بیچەسپێنین وله هەندێ راستی و دەستەواژە و وشه سڵ نەکەینەوە. بۆیه پێشنیار دەکەم کە بگوترێ (تكون مداولات مجلس الوزراء سرية ويصدر قراراته باغلبية ۱/۳ اعضائه ولايعتبر النصاب كاملاً الا بحضور ۲/۳ اعضاء المجلس)، سوپاس.

بەڕێز عـەدنان مـحـەمـەد نەقـشـبـەندیی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

پێشنیارەکەی کاک ئیبراهیم زۆر چاکە و هەندێ لایەنی سیاسی، نەک یاسایی کێشەکەمان بۆ چارسەر دەکا، بەڵام ئێمە لە لیژنەی یاسادا ئەو ڕێژەیەمان دانەنا بۆ ئەوەی تەنگ وچەڵەمە نەخەینە پێش کاروباری ئەنجوومەنی وەزیران، سوپاس.

بەڕێز حـەسـەن عـەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

ئێمە کە یاسا دادەنێین بۆ پارتی یا یەکێتی دانانێین، ڕێژەکە ئەگەر بکرێتە ۲/۳ ئەوا ئەنجوومەن هیچی پێ ناکرێ، سوپاس.

بەڕێز فـەرەنـسـۆ تـۆمـا هەریری:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

ئەوەی کە لە دەقەکەدا هاتووە زۆر ڕێکوپێکە، ئەگەر بایەخ بە دارشتنەوەکەی بدرێت ئەوا چاکتریش دەبێ، سوپاس.

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن:

ئەگەر ڕێژەکەمان کرد بە (۲/۳)، ئەو کات ئەنجوومەنی وەزیران پەک دەخەین، چونکە ئیتر ناتوانێ هیچ بڕیارێک بدا.

بەڕێز مـەلا مـحـەمـەد ئەمین عـەبدولحـەکـیم:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

پێم وایە ڕێژەی ۱/۳ی ئەندامان دەکاتە زۆربەی ئەندامان و زۆر پەسەندە، سوپاس.

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن:

بۆ پرۆژەی بەرنامەی حکومەت وەڵامەکەیان هاتۆتەوە و دەڵێ ڕۆژی یەک شەممە ئامادە دەبێت ،واتە دەبێت هەر هەمان ڕۆژ گفتوگۆیشی لەسەر بکەین، یان دەبێ بیخەینە دووشەممە دوای نیوەڕۆ، یا پێش نیوەڕۆ.

ئەنجوومەن بەگشتی رازی بوو کە ڕۆژی دووشەممە سەعات (٤)ی ئێوارە گفتوگۆی بەرنامەی کاری حکومەتی کوردستان بکات.

بەڕێز فـەلەکـەدین سـابیـر کـاکـەیی:

بەڕێز سـەرۆکی ئـەنجـومـەن.

ڕاستە ئێمە یاسا بۆ ئێستا دانانێین، بەڵکو داهاتوشمان لەبەر چاوە، بەڵام دەبێ حسابێکیش بۆ

دۆخی ئەمڕۆی کوردستان بکەین، ئەوەی کە کاک ئیبراهیم وتی پاراستنی بەرژەوەندی هەر دوو حزبی سەرەکی تێدایە و دەبێتە هۆی ئەوەی کە کارەکان بەهێمنی و ڕێکوپێکی بڕوا، ئەگەر لە رووی یاسایشەوە گیروگرفتێکی تیا بێ ئەوا نەک هەر بۆ لادانی هەر دوو کوتلە بەڵکو بۆ لادانی سەرەک وەزیران و، تەنانەت بۆ گۆڕینی پەرلەمانیش هەر دوو حزب دەتوانن بە ڕێککەوتن هەموو شتێک بکەن، سوپاس.

بەڕێز حسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێستاکە بەو سیفەتەی کە ئەندامی لیژنەی یاسام قسە ناکەم، بەڵکو بەو سیفەتەی کە جێگری سەرۆکی کوتلەی کەسکم قسە دەکەم و، پێم وایە کە ڕێژەی ٣/٢ بۆ وەرگرتنی بڕیار لە ئەنجومەنی وەزیراندا ، واتا وەزارەتێکی پەک کەوتوو و بێ کەڵک کەهیچ بڕیارێکی پێ نەدرێت، بۆیە پێشنیار دەکەم کەمادەکە وەکو خۆی بمێنێتەوە، یا با دوابخرێ تا لەسەری پێکدێین، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر وابێت وبڕیارەکانی پەرلەمان بە زۆرینەی ٣/٢ بێت، ئەوا پێشنیار دەکەم کە ئەمەیش وەکو خۆی بمێنێتەوە، سوپاس.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی کاک ایاد گوتی هەقە جێگایەکی بۆ بدۆزرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

سەبارەت بە برگەی (٢)ی مادە (١١)، لەحاڵەتی لادانی سەرۆک وەزیراندا، یا واز هێنانی زۆربەی ئەنداماندا، وا دادەنرێت کە وەزارەت وازی لەکار هێناوە و، ئەگەر هاتوو وەزارەتەکە متحالف بوو و وەزیرانی یەکێک لەکوتلەکان خۆیان کێشایەوە، ئەوە وا دادەنرێت کە وەزارەتەکە وازی لەکارهێناوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

راستتر وایە بووترێ یەکێک لەکوتلەکانی تحالفە وەزاریەکە، واتا (زەرد یا سەوز) یا وشەی (هەردوو)ی بۆ زیاد بکرێ، یا بووترێ کوتلەکانی ناو ئەنجوومەنی نیشتمانیی، ئەو کاتە هەردوولا دەگرێتەوە، چونکە نوێنەرانی حزبی شیوعی لە ئەنجومەنی وەزیراندا و، نوێنەرانی بزووتنەوەی ئاشووریش لەپەرلەماندا بەکوتلە دانەنراون، سوپاس.

بەڕێز ئەرسەلان بایز ئیسماعیل:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەراستی جیاوازی دەکرێ، من دەستم بەرزکردەوە کەچی منت هەڵنەستاندو، کاک فرەنسۆت هەڵساند، لەبەر ئەوە حەق نییە سەرۆکی پەرلەمانی لاگیری بکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ببوورە، من لایەنگیریم نەکردووە، بەڵام دیارە دوێنێ جەنابت لێرە نەبووی کە وتمان تەنها ئەوانەی ناویان نووسراوە، یاخود دەنوسرێت هەقی قسە کردنیان دەدرێتێ، کاک فرەنسۆ پێشتر ناوی خۆی نووسیوە ، بەڵام تۆ ناوی خۆت نەنووسیوە دەشتەوێ قسە بکەی.

بەڕێز ئەرسەلان بایز ئیسماعیل:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مەسەلەی ئەوەی کە ئێمە دوو کتلەین ، ئەوە راستیەکە و دەبێ هەموومان بیزانین و، هەر یەکێکیش لەکوتلە سەرەکیەکان، یا لە وەزارەت، یا لەپەرلەمان خۆی کێشایەوە. کوتلەکەی تریش ئیتر ئیشی پێ ناکرێت، ئەمیش راستیەکە ونەبێ هەمووومان بیزانین و، لەکاتێکیشدا کە ئەو راستیە رەچاو دەکەین زۆرم پێ سەیرە بێین لەهەندێک شوێندا پێ لەسەر رێژەی ٣/١ی دەنگ دابگرین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

شتەکە روونە، هەر شتێک کە هەردوو کوتلە لەسەری رازی نەبوون دیارە کە بڕیاریشی لەسەر نادرێ.

بەڕێز عەبدولخالق محەمەد رەشید زەنگەنە:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەگەڵ ئەو رێککەوتنەدا نیم، چونکە رێککەوتنێکی نا شارستانییە و، شتێک کە لەدەرەوەی پەرلەمان ، یا لە ناوەوەی ئەنجوومەنی وەزیراندا لەسەری پێکدێن نابێ بخرێتە ناو یاساوە، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمود دێرشەوی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێشنیار دەکەم و داواش دەکەم کە ئەگەر یەکێک تێبینی هەیە با پێشکەش بە دەستەی سەرۆکایەتی بکا، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد ئەمین عەبدولحەکیم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەبێ رادەی یاسایی کۆبوونەوەی پەرلەمان بە ئامادەبوونی زۆربەی ئەندامانی بێ و، من خۆم خاوەنی پێشنیارەکە بووم کە ئەو (زۆربە)یە ٣/١ی ئەندامەکان بێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەم دەقە لەلایەن هەردوو کوتلەوە هاتووە ئەگەر لەسەری رازین، تکایە دەستی خۆتان بەرزبکەنەوە. لەسەر ئەم نصەی کە ئێستا دەقەکەی دەخوێندرێتەوە.

دەقەکە خوێنرایەوە و خرایە دەنگەوە و بەزۆرینەی دەنگ بڕیاری لەسەر درا.

بەڵام لەگەڵ سەرنجی ئەوەدا کە دەبێ کە لە کاتی دارشتنەوەدا رەچاوی دەستەواژەی (هەردووکوتلە)، یا (کوتلەکانی ئەنجومەنی نیشتمانی) بکرێن نەوەک خراپ تێگەیشتنێک لە دەقەکە بکەوێتەوە، هەروەها ئەگەر ناوی کوتلەش برا ئەوسا دەبێ پێناسەیەک بۆ ئەویش بکرێ.
سەرنجێکی دیکەشم لەسەر دەنگدان هەیە وپێم وایە کە لەپەرلەماندا هەن لەگەڵن وهەشن لەدژن، رەنگە (ممتنع) یش هەبن، ئەمە مافی خۆیانە، بەڵام یەکێک ئەندامی پەرلەمان بێت هەقە بڵێ (ئا) یا (نەء).

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بۆ ئەو بابەتەی کە دوێنی دوا خراو ئەو پێشنیارەی کە کراوە هەقە بخرێتە دەنگدانەوە، ئەگەر بڕیاریشی لەسەر نەدرێ ئەوا شتێکی سروشتییە کە رەفز بکرێتەوە، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەسەر ئەو بابەتەی کە دوێنێ دوا خرا گفتوگۆی زۆر کرا، بەڵام نەگەیشتینە هیچ ئەنجامێک، بەو سیفەتەشی کە جەنابت سەرۆکی پەرلەمانی دەبوایە ئەو رێککەوتنەمان بۆ روون بکرێ، سوپاس.

بەڕێز خەسرەو گوڵ محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەگەر ئەم یاسایە بۆ ئەم (٥ ـ ٦) مانگە بێ ئەوا باسێکی ترە، بەڵام ئەگەر بۆ داهاتووی دوورە ئەوا هەق نییە باسی کوتلە بکەین، سوپاس.

بەڕێز نەژاد ئەحمەد عەزیز ئاغا/ جێگری سەرۆک:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەگەڵ رێزمدا بۆ هەردوو لاتان، من وەکو جێگرێکی مستقل پێم وایە ئەو شتانەی کە هەردوو لا بۆ خۆیان لەناو خۆیاندا چارەی دەکەن، با بیکەن، بەڵام پێم راست نییە، کە هاوپەیمانی سیاسیانەی هەردوولا لە مادەیەکی یاساییدا باس بکرێ، ئەوە ئەگەر بکرێ یاساکە لاواز دەکا، من رێزم هەیە بۆ ئەو رێککەوتنە، بەڵام وەکو ئینسانێکی مستەقل بەراستی من دژی ئەوەم کە بخرێتە ناو یاساکەوە، ئەوە رای منە، سوپاس.

بەڕێز سەعید محەمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ڕاستە هەردوو حزب پێکەوە خەباتیان کردووەو بۆ بەرژەوەندی گشتی پێکەوە ئیتیفاق دەکەن، بەلاّم ئەی ئەگەر یەکێکیان خۆی لە پەرلەمان کێشایەوەو حکومەتەکە روخا، ئایا ئێمە ئەو میللەتە بەرەلاّ دەکەین، بێ حکومەتی دەکەین؟سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەوە دوو ڕۆژە باسی ئەم خالّە دەکەین، بابیخەینە دەنگەوەو بیبڕینەوە.

بەڕێز ئەحمەد ئەبو بکر حەسەن بامەرنی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من دژی ئەوەم کە ئەم مەسەلەیە بخرێتە دەنگدانەوە، چونکە ئێستا لێرەدا کوتلەی (زەرد) لە کوتلەی (سەوز) زیاترە، کەواتە ئەوان سەر دەکەون، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەمە ڕێککەوتنی هەر دوو کوتلەی لەسەرە، ئیمزای هەردوو لای لەسەرە، ئەی ئەگەر نەیخەینە دەنگەوە چی بکەین؟!..کوا کێ نوێنەری کوتلەی سەوزە..؟.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

کە شتێک هات ئیمزای هەردوو کوتلەی پێوە بوو وابزانم هەر وا باوو بووە\کە بە بێ ئەوەی تەماشای بکەین و بزانین مەسەلەکە چییە، دەنگی بۆ بدەین، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئێمە ئەوە دوو ڕۆژە گفتوگۆی ئەم خالّە دەکەین، بۆ دوێنێ نارەزاییتان نیشان نەدا، بۆ نەتان وت با دوای بخەین؟! ئێستاش ئەوە ڕێککەوتنی هەردوو کوتلەیە لەبەر دەستمان، ئێمەش بەپێی پێڕەوی ناوخۆ ئەیخەینە دەنگەوە..کێ لەگەلّ ئەم دەقەدایە؟ با دەست بەرز بکاتەوە..کەواتە (٥٢) دەنگ لەگەلّ چەسپاندنی دەقەکەدایە ..کێ لە دژیەتی؟ با دەست بەرزبکاتەوە..کەواتە(١٩)دەنگ لە دژیەتی.. بابزانین چەند کەسیش (ممتنع)ە.. کەواتە(٣) ئەندام (ممتنع)ە.

بەڕێز فەرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئێمە لە هەردوو کوتلە لەسەر ئەم خالّە پێکهاتبووین، ئەوەش ئیمزای بەڕێز د.فؤادە لەسەری، گلەیی لە کاک نەژاد ناکەین کە دەلّێ من (مستقل)م، بەلاّم گلەیی لەوانە دەکەین کە ئەندامی یەکێتی نیشتمانیی کوردستانن و کەچی ئیلتیزام بە ڕێککەوتنەکە ناکەن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئێستا مادە(١١)تەواو، بابچینە سەر مادەیەکی تر.

بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٢)ی خوێندەوە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە وەکو خۆی بمێنێتەوە؟.. کێ لە دژە؟.. کەواتە بەزۆربەی دەنگ بڕیاری لەسەر درا.

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٣)ی خوێندەوە ودەست کرا بە گفتوگۆ کردنی.

بەڕێز مەلا تەها محەمەد تەها:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ڕام وایە کە ڕستەکە پاش وپێش بکرێت و، بوترێت (وەزیرەکان هاوبەشن سەبارەت بەسیاسەتی گشتیی وەزارەت لەبەردەم ئەنجوومەنی نیشتمانییدا)، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بگوترێ (وەزیرەکان بەهاوکاری لەبەردەم ئەنجوومەنی نیشتمانیدا بەرپرسیارن سەبارەت بەسیاسەتی گشت وزارات، بەڵام هەر وەزیرێک خۆی بەرپرسیارە لەبەردەم کاروباری وەزارەتەکەی)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بەڕێزان ئەگەر ڕازی بن، با دەستی خۆیان بەرزبکەنەوە.. دەست بەرزکرایەوە ومادە (١٣)ش بەزۆربەی دەنگ پەسەند کرا.

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٤)ی خوێندەوە.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

پرسیارێکم هەیە ئەویش ئەوەیە سەرەک وەزیران، یا وەزیران ئەگەر پێشتر بەرژەوەندییەکی مالییان هەبوو، ئایا دوای وەرگرتنی وەزارەت دەتوانن ئەو کارانە لە ڕێی وەکیلەوە ڕاپەڕێنن؟ سوپاس.

بەڕێز یونس محەمەد سەلیم ڕۆژبەیانی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەمەرجێک ئەگەر پلەکەی خۆی تێدا بەکار نەبا، سوپاس.

بەڕێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

مەبەست لەوە نییە شتی ناشرعی لەوەزیر قەدەغە بکەین، ئیستغلال ناشەرعیەتە، مەبەست

ئەوەیە کەکەسابەتی شەرعیشی لێ قەدەغە بکەین و، کە یەکێک دەچێت مقاولات دەگرێت بەشەرعیەت وەری دەگرێت و پارەی خۆی دەداتێ وئیتر ئەمە شەرعیەتە، بەڵام ئەوەش لە وەزیر قەدەغە دەکەین لەبەر ئەوەی پلەکەی هەیە، نەوەکو ببێتە هۆی پشت گوێ خستن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

دەقەکە بەو شێوەیە هاتووە، کێ لەگەڵ ئەوەدایە وەکو خۆی بمێنێتەوە؟.. کێ لەدژە؟ .. کەواتا بەگشتی بڕیاری لەسەر درا. ئێستاش مادەی (١٥) دەخوێنینەوە.

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف دەقی مادە (١٥)شی خوێندەوە.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

وەختی خۆی بۆ ئەندامانی ئەنجوومەنی نیشتمانیی بڕیارێکمان دا، وتمان لیژنەیەک لە شارەزایانی ئەنجوومەن دەست نیشان بکەین تا مووچە، یا یارمەتی ئەندامانی ئەنجوومەن دیاری بکا، با هەمان لیژنە دەست نیشانی مووچە، یا یارمەتی ئەنجوومەنی وەزیرانیشمان بۆ بکات.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەراستی وامان دانا کە ئەو ئەرکە بدەینەوە دەست سەرۆکایەتی ئەنجوومەنی نیشتمانیی، چونکە ئەوە بۆ ئەنجوومەنی نیشتمانیی دەست دەدات، بەڵام بۆ ئەنجوومەنی وەزیران لام وابێ دەست نادات، بیدەینە دەست ئەنجوومەنی وەزیران خۆی موچەکەی دیاری بکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کەواتە پێشنیار دەکەین لیژنەیەک لە هەردوو کوتلەی زەرد و کوتلەی سەوزو لیستی مۆر، لەوانەی شارەزای ئیدارات ومووچەن لیژنەیەکی(٥)کەسی پێک بهێنرێت بۆ دیاری کردنی مووچەی ئەندامانی هەردوو ئەنجوومەن وبۆ ڕۆژی شەممەی داهاتوو پێشنیاری خۆیان پێشکەش بکەن. ئەگەر رازین دەست بەرز بکەنەوە؟ ..دەست بەرزکرایەوە و بەگشتی دەنگ پێشنیاردکە پەسەند کراو.

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٦)ی خوێندەوە.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لێرە وتراوە ئەنجوومەنی نیشتمانیی بۆی هەیە هەر وەزیرێک بدات بە دادگا، جا وەزیر هەیە ئەندام نییە لە پەرلەماندا وهەشیانە کە ئەندامی پەرلەمانن. ئەوەیان چۆن دەبێ؟! سوپاس.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەو وەزیرەی ئەندامی پەرلەمان نییە وپێویست دەکا بدرێ بە دادگا، ئەوە ئاساییە ودەدرێ بەدادگا، ئەو ئەندام پەرلەمانەشی کە وەزیرە ئەوە حەسانەی پەرلەمانی هەیە وئەگەر بەسەر

تاوانەوە نەگیرێ ئەوە لەرێی پەرلەمانەوە رەوانەی دادگا دەکرێ، ئەوش بەپێی پێڕەوی ناوخۆی ئەنجوومەنی نیشتمانییە.
جۆرەکانی تاوانیش سێن (جنایە)،(جنح)،(مخالفات)، کەدەڵێن (جریمە) واتا لەسەر سەرپێچی هاتوچۆیش وەزیر دەبێ بدرێتە دادگا، ئەوەش وابزانم لێی ناوەشێتەوە، بۆیە دیاری کرابایە باشتر بوو، هەر چەندە خۆمان لە لیژنەی یاسادا جۆری تاوانەکەمان دیاری نەکردووە، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

دەبێ تاوانەکە لە ئاستێک بێ کە ئەوە بێنێ ئیجرائات لەگەڵ وەزیردا بکرێ کە ئەنجوومەنی نیشتمانیی بروای پێ داوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئاشکرایە، یاساکە دەڵێ (ولا یصدر قرار الاتهام الا بأغلبية أعضاء المجلس الوطني).

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بۆیە گوتم چاکتر وایە جۆری تاوانەکە دیاری بکرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

دەقەکە بە راستی توندە وجارێ ئەبێت بەلایەنی کەمەوە چواریەکی ئەندامانی ئەنجوومەن داوای بکەن و، ئینجا (۲ـ۳) ی ئەندامانی ئەنجوومەنیش بریاری لەسەر بدات، بۆیە ئەم بابەتە پێویستی بەگفتوگۆیەکی ورد هەیە.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەرهاتوو وەزیر غائب بوو، یا ئەگەر راگیرا ئەنجامی ئەمە چی دەبێت؟ سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەوە شتێکی ئیدارییە، حەق نییە باسی بکەین، بەشێوەیەکی ئۆتۆماتیکی کە وەزیر نەما، ئەوجا وەکیلی وەزیر کاروباری وەزارەت هەڵدەسوڕێنێ و ئیش وکاری وەزارەتەکە بەرێوە دەبات، ئەگەر شتەکە لەوەش گەورەتر بووەوە، ئەوسا وەزارەتەکە بەوکالەت بە وەزیرێکی تر دەدرێت.

بەڕێز تەها محەمەد تەها:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەمە ئەگەر تاوانێک بدرێتە پاڵ وەزیر، چونکە هێشتا تاوانبار نەکراوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

جا ئەگەر برادەرانی لیژنەی یاسا شتێکیان لەو بارەیەوە هەیە، با لەکاتی دارشتنەوەدا ئەو سەرنجەش بە هەند هەڵبگرن.

بەڕێز فـــــــرەنســـــــۆ تـۆمـــــــا هـەریری:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن.

پێم وایە لیژنەی یاسا پێویستی بە وردەکاریی زیاتر هەیە لەو مەسەلانەدا و، دەبێ زۆربەی (٢ـ٣)ی ئەندامانیش دیاری بکرێ، چونکە ژمارەی ئەندامان لە ئەنجوومەنی نیشتمانیی (١٠٥) ئەندامە و، ئەگەر هەمووویان ئامادە بن ئەوجا بە (٧٠) ئەندام ئەتوانن وەزیرێک تاوانبار بکەن، بەلاّم ئەگەر (زۆربە) ئامادەبن ئەوسا بە (٣٥) دەنگ دەتوانن ئەو کارە بکەن، بۆیە دەبێ ئەو ڕێژەیە دیاری بکرێ، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن:

کەرادەی یاسایی ئامادە بوونی ئەندامان تەواو بوو، ئیتر پێڕەوی ناوخۆ چۆنی دیاری کردووە ئاوا هەڵسووکەوتی لەگەڵدا دەکرێ.

بەڕێزحـــــســـــەن عـــــبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن.

ئەگەر بیکەینە (٢ـ٣ی ئامادە بووان)، ئیتر ئەوکاتە چەند کەس ئامادەیە بەگوێرەی ئەوە را وەردەگیرێت، جا پەرلەمان بڕیاری لەسەر چییە با بیدات، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن:

ئەمە مەرجێکی قورسەو با وای دانێین کە کوتلەیەک، یا ژمارەیەک لە ئەندامانی یەکێک لە کوتلەکان نایانەوێ یەکێک لە وەزیرەکانیان لەسەر تاوانێک کە کردوویەتی بدرێت بە دادگا و، لە کۆبوونەوەی ئەنجوومەنی نیشتمانییدا بە دەستی ئەنقەست غایب بوون، ئەو کاتە هەرگیز ڕێژەی (٣/٢) وەدەست نایەت و ئەو وەزیرەش ڕەوانەی دادگا ناکرێ.

بەڕێز عـــەدنان مـــحـــمـــەد نەقــشــبــەندیی:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن.

ئێمە یاساکەمان بۆ تەنها ئەمڕۆ دانەناوە، شتی باو چیە ئەوەمان کردووە، وەزیریش خاوەنی پایەیەکـەو دەبێ (حـصـانە)ێکی ئەوتۆی هەبێت کە هەموو ڕۆژێک ولەسەر هەموو شتێک ڕانەکێشرێتە دادگا، سوپاس.

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن:

گرنگ ئەوەیە کە (نصاب)ی یاسای تەواوی ئەنجوومەن (١٠٥) ئەندامەو، خراپیش نییە ئەگەر ڕێژەکەش بکرێ بە (٣/١)، لیژنەی یاساش لێرەیەو ڕێژەی(٣/١)یش بەگوێرەی پێڕەوی ناوخۆ پێناسە کراوە.

بەڕێز فـــــــرەنســـــــۆ تـۆمـــــــا هـەریری:

بەڕێز ســـــــەرۆکی ئـەنجــــــــوومـــــــەن.

بۆ ڕوونی، یاساکە ڕوونە و ئێمە وتۆمانە (ثلثي اعضاء المجلس) واتە: (٣/٢)ی(١٠٥)

ئەندامەکە کە دەکاتە (٧٠) کەس، روونە وديقەتيشی تێدايە، بەڵام لەولا(٤/٣) دەکاتە (٢٧) کەس، ئەگەر پەرلەمان پێشی وایە کە ئەو رێژەیە زۆرە ئەوا ئەوە (عدم دقە عدم وضوح) نییە، بەڵام ئێمە زۆر بەدیقەت و بە وردی با بڵێین زۆربەی ئامادە بووان، ئەوجا وەزیر رەوانەی دادگا بکرێ، بەڵام ئەگەر قبولّی دەکەن بگوترێ (ثلثی اعضاء الحاضرین)، ئەوسا (٣/٢)ی ئامادە بووان بەسە بۆ ئەوەی بریاری لەسەر بدات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەگەر ئامادە بووانی ئەنجوومەن (٧٠، ٧٥) کەس بن، ئەوا لە(٣/٢)ی ژمارەی ئەندامانی ئەنجوومەن زیاترە، بەڵام ئەوسای کە کار دەگاتە دەنگدان دەبێ لە (٧٠) کەس کەمتر نەبێت بۆئەوەی ئەو بریارە بچەسپێت.

بەڕێز فەلەکەدین سابیر کاکەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بێگومان(٣/٢)ی ئەندامانی ئەنجوومەن رەنگە دروست تر بێ، بۆ باسی مەسەلەی ئاواش رەنگە کۆبوونەوەی تایبەتی پێویست بکات، ئەو کاتەش دەبێ زۆربەی (٣/٢) ئامادە بن، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەی ئەگەر هەموو ئەندامان ئامادە نەبوون؟!.

بەڕێزحەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەوە راستە ورەنگە کوتلەیەک لەبەر ئەوەی وەزیرێکیان ئەدرێ بە دادگا لە کۆبوونەوەدا ئامادە نەبن، بۆیە باشترە وایە لەجێی (٣/٢)ی ئەندامان، بگوترێ (٣/٢)ی ئامادە بووان، سوپاس.

بەڕێز فەلەکەدین سابیر کاکەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئێستاش ئەگەر کوتلەیەک ببیەوێ ئەتوانێ نەهێڵێ وەزیرێکی بدرێت بە دادگا بەڵام مەنتیقەکە ئەوەیە کە هیچ کوتلەیەک بەرگری لەو وەزیرە ناکات کەتاوانێکی زەقی کردبێت، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد ئەبو بکر حەسەن بامەڕنی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەڵام ئەو وەزیرانەی کە ئەندامی پەرلەمان نین دەبێ هەروەکو کەسێکی دیکە بدرێنە محکمە، چونکە ئەوان حەسانەیان نییە، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

حەسانە هەیە، ئەوە بۆ ئەندامانی پەرلەمانە، (حیمایە)ش هەیە ئەوە دەبێ وەزیرانی لێی بێ بەش نەبن ، نەوەک کەسانێک هەبن هەر بۆ نیازی خراپ تۆمەت وبوختانیان بۆ هەڵبەستن ودادگایش

بێت بانگیان بکات، دەبێ پێوەرێک بۆ ئەو کارە هەبێ، سوپاس.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

دەقەکە وەکو خۆی بمێنێتەوە زۆر چاکترە، سوپاس.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر زەینەلعابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ڕێژەی (٤/١)ی ئەندامان زۆرە بۆ ئەوەی وەزیرێک گوناهبار بکرێت، بەرای من (١٠) ئەندامی پەرلەمان بۆ ئەو مەبەستە بەسە. هەروەها ئەوەش لە یاساکەدا نەگوتراوە کە ئەگەر هاتوو تاوانبار دەرچوو بەیەکجارەکی لەسەر کار لادەبرێ یا نا، سوپاس.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ناتوانین بە کردەوە (٣/٢)ی ئەندامان ناچاربکەین کە لەکۆبوونەوەدا ئامادەبن، بۆیە ئەوەش چارەسەر نییە، چونکە هەر کوتلەیەک بیەوێ ئەتوانێ تەگەرە لەرێی تاوانبارکردنی وەزیری خۆیدا بنێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

کەواتا هەر ئەوە باشترە کە بڵێین (زۆربەی ئامادە بووان).

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

بەڵام ئەوساش لەوانەیە ڕێژەکە زۆر بێتە خوارەوە، بۆ نموونە ئەگەر ژمارەی ئامادەبووان(٥٣)کەس بوو و، ئەو ڕێژەیەشی کە دای دەنێین (٤/١)بوو ئەوسا واتا بە (١٥) ئەندام دەتوانن وەزیرێک هەواڵەی دادگا بکەن، ئەم ڕێژەیەش یەک جار کەمە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەی چۆنە ئەگەر بڵێین (بە زۆرینەی نیوەی ئەندامانی ئەنجومەن).

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

منیش لەگەڵ ئەوەدام کە بگوترێ(بەزۆرینەی نیوەی ئەندامانی پەرلەمان)، سوپاس.

بەڕێز فەلەکەدین سابیر کاکەیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

من بە باشتری دەزانم کە بووترێ(بە ڕێژەی ٣/٢ی ئەندامانی ئەنجومەن)، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەنجا با بەو شێوەیە بێت..ئێستا کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە ئەم دەقە وەکو خۆی بمێنێ؟.. کێ لەگەڵ ئەوەدایە بگۆڕێ؟.. کەواتە بەزۆربەی دەنگ وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

ئەوجا بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٧)ی خوێندەوە وبەم شێوەیە گفتوگۆی لەسەر کرا.

بەڕێز جەمیل عەبدی سندی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

گەلێ جار کۆبوونەوەی ئەنجوومەنی نیشتمانیی نهێنی ئەبێ، ئەوسا چۆن دەبێ وەزیر ئامادەبێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بەپێی یاسا دانیشتنەکانی ئەنجوومەن یا ئاشکران، یا ئەگەر پێویست بێت نهێنییە، جا ئەگەر ئاشکرا بوو ئەوە هەموو هاووڵاتییەک مافی دانیشتن وگوێ گرتنی هەیە. وەزیریش وەک هەر هاووڵاتییەکی تر مافی خۆیەتی کە ئامادەی بێت، ئەگەر دانیشتنەکەش نهێنی بوو، ئەو کاتە ناهێڵین ئەو وەزیرەش بێتە ژوورەوە، دوای ئەوەش ئەگەر وەزیرێک بڕوامان پێی نەبێ کە بێت دابنیشێ، دیارە کە حەقی ئەوەشی نییە کە پاڵێورا دەنگی بۆ بدەین، یا وەزیرێک کە لە ئەنجوومەنی وەزیران ولە وەزارەتێکی ئێمەدا کار بکا، با بۆیشی هەبێت کە لێرەدا دانیشێ، وابزانم مەبەستەکەشم روونە.

بەڕێز ئەیاد حاجی نامق:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من دەڵێم ئەوەشی بخرێتە سەر (للوزير او للوكيل)، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لێرە نایەوێ ئەوەی بۆ زیاد بکەین، چونکە بنەمایەکی یاسای هەیە دەڵێ (الوكيل كالاصيل)، واتا ئەوەی کە بووبە (وەکیل) دەسەڵاتی ئەسیڵەکەش وەردەگرێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

دەبێ جیاوازی لە نێوان(وەکیل وەزیر) و (وەزیر بەوەکالەت)دا بکرێ.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

من وتم (الوكيل كالاصيل) ئەوە بۆ وەکیل وەزیر نەبوو، چونکە ئەو وەکیل وەزیرە، نەک وەکیل وەزارەت لە یاسای ئەنجوومەنیشدا هەیە کە وەزیر دەتوانێ راوێژکاری یاسایی، یا هەر کەسێکی تر لەگەڵ خۆیدا ئامادە بکات، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وەکیلی وەزیر لە وەزارەتدا بریکاری وەزیرە، بەڵام بۆ ئامادە بوون لێرە ئەبێ داوا بکا کە لە دانیشتنی پەرلەماندا ئامادە بێ، ئەم دوو شتە لە یەک جیاوازن.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەوەی وتمان وەکیل وەزیرە نەک وەکیلی وەزارەت، هەر وەزیرێکیش بیەوێ وەکیلی وەزارەتەکەی، یا بەڕێوەبەرە گشتییەکەی بێنێتە دانیشتنی پەرلەمانەوە، ئەوە پێویستی بە بڕیارێکی تایبەت هەیە، بەڵام لە حاڵەتێکدا ئەگەر وەزیر لێرە نەبوو ئەوا وابزنم دەبێ وەکیلەکەی مافی ئەوەی هەبێ کە لە دانیشتنەکانی ئەنجومەندا ئامادە بێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

مەبەست لەوەیە کە جیاوازی لە نێوان وەکیلی وەزیر و وەکیلی وەزارەتدا بکرێ، واتا (جێگری وەزیر) جیاوازی هەیە لەگەڵ(الوزیر بالوکالة)، جا پرسیارەکە ئەوەیە کە جێگری وەزیر، یا وەزیر بە وەکالەت مافی ئامادە بوونی دانیشتنەکانی پەرلەمانیان هەبێ؟.

بەڕێز مەلا محەمەد تاهیر زەینەلعابدین:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو وەزیرانەی ئەندامی ئەنجومەنن دەبێ هەقی ئەوەیان هەبێ کە لە دانیشتەکاندا ئامادە بن، سوپاس.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

لەپێڕەوی ناوخۆی ئەنجومەنی نیشتمانییدا مادە (٤٨) ئەڵێ: ئەندامانی ئەنجومەنی وەزیران بۆیان هەیە لە کۆبوونەوەکانی ئەنجومەنی نیشتمانییدا ئامادە بن و لەگفتوگۆکانیاندا بەشدار بن، بێ ئەوەی مافی دەنگ دانیان هەبێت تەنیا ئەوانەیان نەبێ کە خۆیان ئەندامی ئەنجومەنی نیشتیمانین، هەروەها بۆیان هەیە فەرمانبەرە گەورەکانی دائیرەکانیشیان بۆ سوود لێ بینین لەگەڵ خۆیاندا بهێنن، سوپاس.

بەڕێز مەلا هادی خضر:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو وەزیرانەی کە ئەندام نین و بۆ ئیش وکار دێن و، ئەوانەی کە داوای لێکراوە بێن، بواریشیان بدرێتێ کە فەرمانبەر لەگەڵ خۆیاندا بهێنن، سوپاس.

بەڕێز ئەحمەد تاهیر نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

مەسەلەکە روون وئاشکرایە، ئەگەر هاتوو وەزیر لە پەرلەمان ، یا لە دەرەوەی پەرلەمان بوو

پێویستە پەرلەمان حیمایەی بکا، جا کە وەزیر بێ لە حکومەت بۆ مافی دەنگدانیشی نەبێت، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

ئەندامانی پەرلەمان میللەت هەڵی بژاردوون، بەڵام وەزیرەکان نا.

بەڕێز فرەنسۆ تۆما هەریری:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

پێم وایە کە نابێ ئامادە بوونی وەزیر لە دانیشتنی ئەنجومەنی نیشتمانییدا بە شێوەیەکی موتڵەق بێ، بەڵکو دەبێ لەسەر داوا و بریاری سەرۆکایەتی ئەنجومەن بێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

دەقەکە زۆر روونە، وەزیریش دەبێ لە ئاستی بەرپرسیارێتی خۆیدا بێ، دەنا ئەنجومەن بۆی هەیە لەسەر جێهێشتنی کارەکانی لێی بپێچێتەوە.

بەڕێز د. قاسم محەمەد قاسم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

وەزیر هاووڵاتییەکی ئاسای نییە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن:

وەزیر مافی ئەوەی هەیە کە وەک هەر هاووڵاتییەک بێت و لە دانیشتنێکی ئاشکرای پەرلەماندا دابنیشێ، بەڵام بۆ دانیشتنی نهێنیێ پەرلەمان ئەو مافەی نییە، لە هەردوو حاڵەتەکەشدا مافی دەنگدانی نییە.

ئێستاش کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە ئەم دەقە وەکو خۆی بمێنێتەوە؟.. کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە دەسکاریی بکرێت؟.. کەواتە بەزۆریەی دەنگ وەکو خۆی دەمێنێتەوە.

پێش ئەوەیشی کە بچینە سەر مادەیەکی تر برادەران پرسیارێکیان کردووە و دەڵێن: وەختی خۆی بریار درابوو ئەنجومەن رۆژنامەیەکی تایبەت بە خۆی هەبێت ئەو مەسەلەیە بەچی گەیشت؟ لەوەڵامدا دەڵێین: ئیشمان بۆ کردووە ولەم رۆژانەدا دەست بە چاپ کردنی دەکەین.

بەڕێز د. عیزەدین مستەفا رەسول:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجومەن.

ئەو رۆژنامەیە دەبێت بەناوی ئەنجومەنەوە بێت، دەبێت بریاری پێ وەربگرین، چونکە ئەوە مافی حکوومەتە. ئەو یاسایانەشی کە لە رۆژنامەی ئەنجومەندا بڵاودەکرێنەوە ئەوە بەپێی بریارێک دەبێ وبریاری پەرلەمانیش لە هی حکومەت گەورەترە، ئەگینا رۆژنامەی رەسمی دەبێ سەر بە ئەنجومەنی وەزیران بێ، سوپاس.

بەڕێز حسێن عارف عەبدولڕەحمان:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەوەی د.عیزەدین ئەیڵێت زۆر راستە، چونکە ئەبێت دووشت لە یەکتر جیا بکەینەوە، ئەگەر ڕۆژنامەمان هەبێت بۆ پەرلەمان و هەر باسی چالاکییەکانی پەرلەمان بکاو، دەقە یاساییەکانی تیادا بلاوبکاتەوە، ئەوە دەشێ، بەلاّم ئەگەر مەبەست لە ڕۆژنامەی ڕەسمی بێت و، یاسا وپێڕەوی ناوخۆ و(انظمە)ی تێدا بلاوبکرێتەوە، بەراستی ئەوە ئاشکراو ڕوونە، کە ئیشی وەزارەتە وبەتایبەتیش وەزارەتی داد نەک ئیشی پەرلەمان، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

تا دەرچوونی ڕۆژنامەیەک بۆ (وقائیعی) کوردستان منیش لە گەڵ ئەوەدام، بەلاّم بۆ ئێستا ئەگەر را ناگۆڕن ئەوا پێویستە یاسا وبڕیارەکانی پەرلەمان لە شوێنێکدا ئەگەر بەشێوەیەکی کاتیش بووە بلاّو بکرێتەوە.

ئێستاش دەچینە سەر مادەی (١٨).

بەڕێز حوسێن عارف مادەی (١٨)ی لەپرۆژەکە خوێندەوەو گفتوگۆ دەستی پێکرد.

بەڕێز محەمەد سەعید ئەحمەد یەعقوبی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئاماژە نەکراوە بەوەی کە ئەگەر وەزیر غائب بوو جێگرەکەی جێی بگرێتەوە، پێشنیار دەکەم بنووسرێ (یحل محله نائبه)، چونکە ئەوە دەسەلاّتێکی گەورەیە و، ڕێککەوتنی هەردوو فراکسیۆنی لەسەرەو نابێ هەروا بمێنێتەوە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

کە وەزیرێک لەبەر هەر هۆیەک غایب دەبێ، ئەنجوومەنی وەزیران دەسبەجێ وەزیرێک بەوەکالەت لەجێی دادەنێت، بریکاری وەزیر جێی وەزیر ناگرێتەوە.

بەڕێز ئیبراهیم سەعید محەمەد:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بۆ ئەوەی مەسەلەکە تێکەڵ نەکرێ پێشنیار دەکەم بگوترێ:

١ـ في حالة غيابه يتولى نائبه...

٢ـ في حالة خلوه يتولى نائبه.....لحين تسمية رئيس الوزراء.

سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

مەبەست لێرەدا ئەوەیە کە جێگری سەرۆک کارەکانی سەرۆک دەکا هەتا سەرۆکێکی تر(ناونووس ـ تسمیة)دەکرێ، واتا دەبێ (مهام)ەکەی بە بۆشی بەجێ نەمێنێ، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

(خلو المنصب) هۆی زۆرە، هەیە لەبەر هۆی کاتییە و، هەشە کوتوپڕە .

بەڕێز مەلا محەمەد عەبدولکەریم:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەگەر سەرۆک وەزیران نەبوو، وەزارەتەکە مستقیلە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

ئەگەر ماوە بدەن، ئەمە دەدەین بە لیژنەی داڕشتنەوە ولیژنەی یاسا بۆ ئەوەی کە لە کاتی داڕشتنەوەدا ڕەچاوی ئەو شتانە بکەن، من بەش بە حاڵی خۆم لێرەدا هیچ شتێکی وا نابینم چونکە شتێکی زۆر سروشتیەو، ئەشێ وەزیرێک بۆ چەند ڕۆژێک سەفەرێک بکات، ئەگەر بە دەگمەنیش بێ.

بەڕێز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنجی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

لەکاتی (ئیستقالە و ئیقالەو خلو وغیاب)دا، ئەنجوومەنی وەزیران دەبێ تا پێکهێنانی کابینەیەکی دیکە لەسەر کاری خۆی بەردەوام بێت، سوپاس.

بەڕێز عەدنان محەمەد نەقشبەندیی:

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن.

بەرای من بیکەین بە دوو بڕگە: یەکێک بۆحاڵەتی (غیاب) و ئەویتر بۆ (خلو) دیاری بکەین وبڕگەکە وای لێ بێت (لحین تشکیل مجلس الوزراء خلال ١٥ یوما) ئەگەر ڕاتان لەسەرە، سوپاس.

بەڕێز سەرۆکی ئەنجوومەن:

بۆ حاڵەتی (غیاب) لەبەر هەر هۆیەک بێت دیارە ئەوە جێگر جێگەی سەرۆک وەزیران دەگرێتەوە، بەڵام بۆ (خلو) ئەوە دەبێ ماوەی (١٥) ڕۆژ، یاخود هەر ماوەیەکی تر کە دیاری دەکەین .

ئێستا کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە بکرێ بە دوو بڕگە؟..کێ لەگەڵ ئەوەدایە کە وەک خۆی بمێنێت؟..

کە واتا بەزۆرینەی دەنگ بڕیار درا کە بکرێ بە دوو بڕگە.. بەم جۆرەش یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان چەسپا.

برادەران ئەڵێن کەی لائیحەمان پێ ئەگات؟ لائیحەی ئەنجوومەنی وەزیران ، بۆ ئەوەی ڕۆژی دووشەممە دوای نیوەڕۆ ئامادە بین وئاگاداری برادەرانی ئەنجوومەنی وەزیرانیش بکەینەوە ئەگەر ئەتوانن شەممە، یان یەک شەممە ئامادە بن، چونکە ئەوان کە ڕۆژی یەک شەممە سەعات (١٠) ئامادە بن مناقشەمان لەگەڵدا بکەن، ئەوا دەبێ شەممە لائیحەکە بگات بەکوتلەکان و ئەوانیش دابەشیان کردبێت، وانەبێت ئەوا دەبێ ڕۆژی دووشەممە پێش وەخت وەری بگرن.

بەڕێز د. عـــيـــزەدين مـــســـتـــەفـــا رەســـول:

بـەڕێـز ســـــــەرۆكـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

لە ليژنە پەرلەمانيەكاندا وا باوە كە ئەگەر سەرۆكی ليژنە لەم كوتلەيە بوو ئەوا دەبێ جێگرەكەی لەوی تر بێت، بەڵام بۆ خـوێندنی باڵا كـە وەزارەتی نيـيـە ئەوا دەبێ بەپێی تەمـەن، يا پلەی زانستی بێت، يا چۆنە با ئەويش ببڕينەوە بۆئەوەی بەردەوام بين، سوپاس.

بـەڕێـز ســـــــەرۆكـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

ئێوە ئيشوكاری خۆتان وەكو ليژنەيەكی پەرلەمانيی بكەن وهەر كاتێك بڕيارێك دەرچوو بۆ هەر گـۆڕانێك ئەو كـاتە ئەيگۆڕين، ئەو برادەرانەشی كـە تكليف كـرابوون بۆ داڕشـتنەوەی بەشـە عەرەبيەكەی پێڕەوی ناوخۆی ئەنجوومەنی نيشتمانيی كوردستـان ، ئەگەر هەتا ئێستا ئەنجاميان نەداوە، تكا ئەكـەين كـەپەلەی لێ بكەن بۆ ئەوەی هەر دوو دەقـەكـە (كـوردی و عـەرەبی) يەكـە بنێرين بۆ چاپ. داواش دەكەين كە بكرێت بە ئينگليزی.

بـەڕێـز فـــــــرەنـســـــــۆ تـۆمـــــــا هـەريـری:

بـەڕێـز ســـــــەرۆكـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن.

نيزامی حكوومـەتی كوردستـان تا ڕۆژی يەك شەممە بەدەستی ئەندامەكان ناگات، چونكە خەڵكی دهۆك وسلێمـانی وكـەركـوك دەگـەڕێنەو بۆجێگای خۆيان، لەبەر ئەوە پێشنيـار دەكـەم ئەو مەسەلانەی كاتی خۆی گفتوگۆی لەسەر كرا ، وەكو حەل كردنی ئەنجوومەن ومەسەلەی ليژنەی باڵای خوێندن، ڕۆژی سێ شەممە قسەی لەسەر بكرێت، سوپاس.

بـەڕێـز ســـــــەرۆكـی ئـەنجـــــــوومـــــــەن:

هەروەها دەستـەی سەرۆكـايەتی هەندێ شـتی هەيە، ئێمـەش بەباشی دەزانين لەو ڕۆژەدا بەرچاو بخرێن، بۆ ئەوەی سێ شەممە گفتوگۆيان لەسەر بكرێ. ئەو شێوەيەشی كە هەيە دەدرێت بەليژنەكە بۆ ئەوەی دايبڕێژێتەوە. ئايا ئێوە ڕازين بەوەی كەبەم شێوەيە بێت؟.

ئەندامانی ئەنجوومەن بەگشتی ڕازی بوون...

بەم جۆرە كۆتايی بە دانيشتنی ئەمڕۆشمان دێنين.

فەرسەت ئەحمەد عەبدوڵڵا	**نەژاد ئەحمەد عەزيز ئاغا**	**جوهر نامق سالم**
سكرتێری ئەنجوومەن	**جێگری سەرۆك**	**سەرۆكی ئەنجوومەنی نيشتمانيی كوردستانی عێراق**

یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبان
بەناوی گەل
ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق
ژمارەی بڕیار:١٥
ڕۆژی بڕیار:١٦/٩/١٩٩٢
٢٥/گەلاوێژ/٢٦٩٢ک

بڕیار

بە پێی حوکمی بڕگە/١ی مادده/٥٦ی یاسای ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق ژمارە/١ی سالی /١٩٩٢...

ئەنجوومەن لە دانیشتنی ڕۆژی٨/٧/١٩٩٢ئەم یاسایەی خوارەوەی دەرکرد.

یاسای ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستان
ژمارە(٣)ی سالی/١٩٩٢

مادەی یەکەم:

مەبەست لەم وشانەی خوارەوە ماناکانی تەنیشتیانە:

-ئەنجوومەن:ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستانی عێراق.

-سەرۆک:سەرۆکی ئەنجوومەنی وەزیرانی هەرێمی کوردستانی عێراق.

-وەزیر:وەزیری پەیوەندار لەهەرێمی کوردستانی عێراق.

-کوردستان:کوردستانی عێراق.

-هەرێم:هەرێمی کوردستانی عێراق.

مادەی دووەم:

ئەنجوومەن بالاترین دەزگای جێ بەجێ کردنە لە هەرێمداو لە سەرۆک وجێگرەکەی و وەزیرەکان پێک دێ.

مادەی سێیەم:

ئەنجوومەن وهەریەکێ لەوەزارەتەکان،کەسایەتییەکی مەعنەوییان هەیەو خاوەنی گشت ئەومافانەن کە لەیاسا رەچاوکراوەکاندا هەن.

مادەی چوارەم:

یەکەم: ئەوانەی بەسەرۆک وجێگری سەرۆک و وەزیر دادەنرێن،دەبێ مەرجەکانی مادە(٢١)ی یاسای ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان ژمارە(١)ی سالّی/١٩٩٢یان تێدا بێ، جگە لەمەرجی تەمەن بۆ وەزیریی کە دەبێ گەیشتبێتە بیست و یەک سالّ تەمەنی.

دووەم: وەزارەتی کاروباری پێشمەرگە کە لە برگە (٤)ی مادە (٩.)ی یاسای ژمارە (٣)ی سالّی ١٩٩٢ دا ناوی هاتووە، لا دەبرێت «ئیلغا» دەکرێت.«٣»

مادەی پێنجەم:

باوەڕدان بە ئەندامانی ئەنجوومەن، یەکە یەکەو لەسەر خواستی سەرۆک دەبێ.

مادەی شەشەم:

سەرۆک وجێگیرەکەی و وەزیرەکان، دوای باوەڕپێدانیان لەلایەنی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانەوە، لەبەر دەمیدا ئەم سوێندە دەخۆن:

(بەخودای مەزن سوێند دەخۆم، کەبە دڵسۆزی یەوە پارێزگاری لە یەکێتی گەل وخاکی کوردستانی عێراق بکەم وڕێز لە یاسا رەچاوکراوەکان بگرم.)

مادەی حەوتەم:

ئەنجوومەن لە هەولێردا کۆدەبێتەوە، دەشکرێ لە کاتی پێویستداو بە بریاری ئەنجوومەن خۆی،لە شوێنێکی تردا کۆببێتەوە.

مادەی هەشتەم:

ئەنجوومەن خاوەنی ئەم دەسەلاّتانە دەبێ:

١- دانانی سیاسەتی گشتی ی هەرێم وسەرپەرشتی کردنی بەجێ هێنانی بەپێ ی یاساوبریارە رەچاوەکراوەکان،دوای بریاردانی لەلایەن ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانەوە.

٢- پێشنیازکردن وئامادەکردنی پرۆژەی یاساکان وپێشکەش کردنیان بەئەنجوومەنی نیشتمانیی

کوردستان بۆ بڕیار لەسەر دانیان.

٣- ئامادەکردنی پڕۆژەی پێڕەوەکان ودەرکردنیان.

٤- ئامادەکردنی پڕۆژەی بووجەی گشتیی هەرێم.

٥- ئامادەکردنی پڕۆژەکانی نەخشەی گەشەپێ کردنی هەرێم.

٦- قەرزدان و وەرگرتنی بەبڕیاری ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان.

٧- جێبەجێ کردنی یاساکان وپاراستنی ئاسایشی هەرێم وپارێزگاری کردن لەمافەکانی هاووڵاتییان ومالومولکە گشتی یەکان وبەرژەوەندیەکانی گەلی کوردستانی عێراق.

٨- ڕێ نیشان دان وسازکردن وبەدوا داچوونی کارو فرمانی وەزارەتەکان و دایەرەکانیان ودام ودەزگاگشتی یەکان.

٩- چاودێری کردنی رەوایی ئەو رێنماییانەی وەزارەتەکان ودامودەزگاکانیان دەری دەکەن.

١٠-دەرکردنی بڕیاری بەرێ کردن وبەجێی هێنانی بەپێی یاسا رەچاوەکراوەکان وچاودێری کردنی چۆنێتی بەئەنجام گەیاندنیان.

١١-دامەزراندنی فەرمانبەران وبەرێوەبەرە گشتییەکان ودەرهاوێشتن و لەکارخستنی وخانەنشین کردنیان وبەپێ ی یاسا.

١٢- بەدەر لەبڕگەی(١١)ی پێشوو،دامەزراندنی خاوەن پلە تایبەتییەکان و سەرۆکی وەحدە ئیداریەکان ودادوەرەکان وئەندامانی دەزگای(داواکاریی گشتی)، بەپێشنیازی وەزیری پەیوەندار و بڕیاری ئەنجوومەن و دواجار بە بڕیاری لایەنی پەیوەندار بەپێی یاسا رچاوکراوەکان دەبێ.

مادەی نۆیەم:

أ- هەروەزیرەو بەپێ ی کاری خۆی، ئەم وەزارەتانە بەرێوەدەبەن:

١-وەزارەتی ناوخۆ.

٢-وەزارەتی دارایی ئابووری.

٣-وەزارەتی دادوەری.

٤-وەزارەتی کاروباری پێشمەرگە.

٥-وەزارەتی گواستنەوە وگەیاندن.

٦-وەزارەتی یارمەتی مرۆڤایەتی وهاوکاری.

٧-وەزارەتی پیشەسازی و وزە.
٨-وەزارەتی رۆشنبیری.
٩-وەزارەتی پەروەردە.
١٠-وەزارەتی شارەوانی و گەشت وگوزار.
١١-وەزارەتی تەندروستی وکاروباری کۆمەلایەتی.
١٢-وەزارەتی ئەشغال ونیشتەجێ کردن.
١٣-وەزارەتی ئاوەدانکردنەوەو گەشەپێدان.
١٤-وەزارەتی کشتوکاڵ وئاودێری.
١٥-وەزاەتی ئەوقاف وکاروباری ئیسلامی .

ب ـ دەشێ ئەنجـوومـەنی وەزیرانی هەرێمی کـوردسـتـانی عـێـراق چەند وەزیری هەرێمی تیادابن.

ەی دەیەم:

دەزگـایەک بۆ خـوێندنی بالاوتوێژینەوەی زانسـتـیی پێک دەهێنرێ وبەدەسـتـەی سـەرۆکـایەتی وەزارەتەوە دەبەسترێتەوە، کاروباریشی بەپێ ی پێڕەوێکی تایبەتی رێک دەخرێ.

ەی یازدەیەم:

١-لەحـالـەتی لادانی سـەرۆکـدا یاواز هێنانی یاخـود وازهێنانی زۆریەی ئەندامـانی ئەنجوومەن،وادادەنرێ کەوەزارەت وازی لەکارهێناوە.

بەلام ئەگەر وەزارەتەکە هاوپەیمانی بوو لەنێـوان دوو دەسـتـە سەرەکـیەکەی ناو ئەنجـوومـەنی نیـشـتـمـانیی کوردسـتـانداو ئەگەر وەزیرانی هەر لایەکـیان بە کۆمەڵ لە وەزارەت کشانەوە، وادادەنرێ کە وەزارەتەکە وازی لە کارهێناوە.

٢-ئەندامـانی ئەنجـوومـەن تاکـاتی پێکهـێنانی وەزارەتێکی نوێ،لەسـەر بەڕێوەبردنی ئەرکـە رەسمیەکانیان بەردەوام دەبن.

ەی دوازدەیەم:

گـفـتـوگـۆی ئەنجـوومـەن نهـێنی دەبێ. بڕیارەکـانی بە زۆربەی دەنگ وبە ئامـادە بوونی زۆربەی ئەندامـانی دەردەکـا.ئەگەر ژمارەی دەنگەکان وەک یەک بوون، بڕیاری ئەو لایە جێگر دەبێ کە سـەرۆکی لەگـەڵدا دەبی. ئاشکراکـردنی بڕیارەکـانیـشی بەرێ وشـوێنێک دەبێ کـە خـۆی

دەستنیشانی دەکا.

مادەی سیازدەیەم:

وەزیرەکان سەبارەت بە سیاسەتی گشتی وەزارەت،بە هاوبەشی لە بەردەم ئەنجوومەنی نیشتمانیدا بەرپرسیارن.

بەڵام سەبارەت بەکاروباری هەر وەزارەتێک،وەزیرەکەی خۆی لە بەردەم ئەنجوومەنی وەزیراندا بەرپرسیارە.

مادەی چواردەیەم:

سەرۆکی ئەنجوومەن، یا جێگرەکەی یا، هەر وەزیرێک، نابێ لەو ماوەیەدا کە لە سەر ئەم کارانەیانن هیچ پیشەیەکی سەربەست، یائیشێکی بازرگانی، یا دارایی، یا پیشەسازی، یاهەر کارێکی ئابووری تر بکەن. هەروەکو نابێ هیچ شتێک لەماڵوموڵکی گشتی بکڕن، یابەکرێ بگرن،یاخود شتێک لەماڵوموڵکی خۆیان بەکرێ، یابە فرۆشتن یا بەئاڵوگۆڕ بدەن بەدەوڵەت.

مادەی پانزدەیەم:

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان بۆی هەیە هەر وەزیرێک بدا بە دادگا،سەبارەت بەتاوانێک کە لەکاتی بەجێ هێنانی فەرمانەکەی، یا بە هۆیەوە درابێتە پاڵی. پێشنیاری تاوان درانە پاڵەکە دەبێ بەلایەنی کەمەوە،لەلایەن چوار یەکی ئەندامانی ئەنجوومەنی نیشتمانی کوردستانەوە بێ وبڕیاری بە دادگا دانەکەی لەلایەن دوولە سێ بەشی ئەندامانییەوە.ئەوساتە، کاتی یەکالا کردنەوەی مەسەلەکەی، دەستی لەکار دەکێشرێتەوە.

مادەی شانزدەیەم:

هەروەزیرێک کە ئەندامی ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستان نییە،بۆی هەیە لەهەر کۆبوونەوەیەکدا ئامادەبێ،بێ ئەوەی مافی دەنگدانی هەبێ.

مادەی حەڤدەیەم:

١-لەحاڵەتی ئامادەنەبوونی سەرۆکدا،جێگرەکەی جێگەی دەگرێتەوە.

٢-لەحاڵەتی چۆڵ بوونی جێگەی سەرۆک دا،جێگرەکەی تاکاتی دانانی سەرۆکێکی نوێ کە دەبێ لە ماوەی پانزە ڕۆژدا دابنرێ، جێگەی دەگرێتەوە.

مادەی هەژدەیەم:

مووچەی مانگانەی هەر یەکێک لە ئەندامانی ئەنجوومەنی وەزیران ومافی خانەنشینیان بەیاسایەکی تایبەت دەستنیشان دەکرێ.

مادەی نۆزدەیەم:

ئەم یاسایە لەرۆژی بڕیاردانییەوە کە لە ڕێکەوتی ١٩٩٢/٧/٩ی کرد، کاریێ دەکرێ.

مادەی بیستەم:

ئەم یاسایە لە یەکەم ژمارەی ڕۆژنامەی ڕەسمیدا بڵاو دەکرێتەوە.

جوهر نامق سالم
سەرۆکی ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق